

15.8.72

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

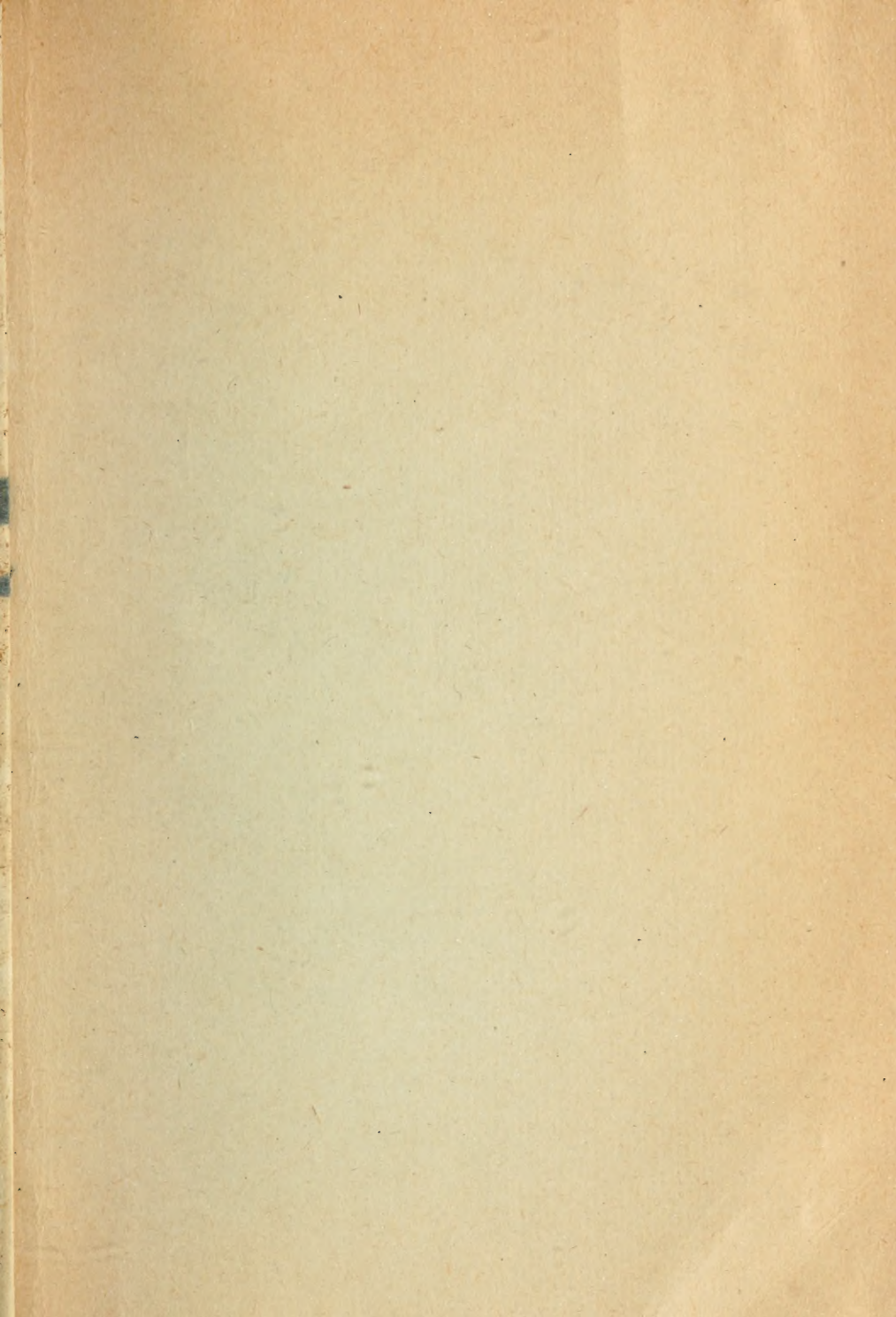
PK
6490
S4T8
1847

Jami
Tercume-'i do beyt-i
Monla Cami

1486

18/561

PK
6490
S4T8
1847

(ترجمه شرح دو بیت مناجای خواجہ نشئت)

بسم الله الرحمن الرحيم *

ای نای قلم‌های سخن سنج نواشو * آرایش گلزار و گلستان و فاشو
نشأت بطفلی نغمه ناله بلبل * در کلشن معنی بر یاران صفاشو *
(نثر) کلک فیض آثار بلبل منقار کلشن طراز * فردوس تحمید و تمجید
حضرت حمید و مجید سر آغاز یله * نغمه پرداز سروش آواز
کل افشان ترغ صلوات روضه مطهره قد سیه حضرت افضل
التحیات قلند قد نصکره زم آرای کلشن سرای انجمن شوخ طبعان
عاشق منشان سروش طینتانه بو کونه مانند صبا ساقی می رنگ
ساغر کلک کوش ریاض هوش عارفانه لینه نشئه ریز سرخ روی
صفیر تقریر اولدر که * چوپک زن سنطور سطور تقریر و مضراب
سای ناخن نوک کلک نار اوتار قانون نکارنده نقش پر قصور
(بیت) جهان محنت و دشت ملامت * محبت وادیسى مجنونی
نشأت * (نثر) روز کار یله چین سحر آستانه علیه ملا کورانی
جوارنده کوی نوبهار یله نامدار سوی دلجویه مانند نسیم

گذار اوزره ایکن گذرگاه راهده ناکاه جناب پیرصوری ومغوی
 پیشوای طریق کلشنی * نورچشم چراغ روشنی * قطب دائره
 عرفان * قبله کاه سالکان * واصل سرنقطه کن فکان * سرتاج
 عارفان رضوان * بهشت کلشن **ک**لمشئیان * سعید افندی
 حضرت تیرینه دوچار * و اول کلزار بهشت بوی عنبر خوی کل
 محمدی اخلاق فردوس سرشتلرندن دماغ پروسیم عطر شمیم
 طینت طیبه روحانی منش نواز شلرندن خرم وخوشدل اولوب
 اول حوالیده واقع خانقاه ارم اشباهلرینه * دعوت وکلبن طوبی
 خراملرینه سایه صفت تردیف وترفقه رغبت پیوروب (ع) روم
 بکلشن جنت مرغ آن چنم (نثر) زمزمه سیله نغمه پرداز اوله رق
 التفات ودعوتلرینه اتجازاجابت اولمق آدابه مرعات برله (ع)
 عندلیز کل **ک**لزار پسندیده سیوز (نثر) ترانه سیله همعان
 مصاحب اوله رق کلشنسرای کلشنی خانه لرینه وارد غنیه دل
 عاشقان کبی ورودده وآینه شهودده جلوه بوجهله مشهود اولدیکه
 (لمترجه) * کلزار جنان انده برکل * آه دل عاشقان سنبل * (نثر)
 برکلزار بهشت آتار ایدیکه هر کوشه سی کلله کوشه آسمان وار کل انوار
 برتویر سعیدتو حید برله رشک آور عالم علوی ونغمه بلبل اذکار ایله
 غبطه فرمای زهنگاه علین اولوب مشاهده سندن ارباب شهوده
 نشئه بزم الست * واصحاب وجدو حال جرعه جام دیدار ایله سرمست
 اولور اول کاشانه عشق ومحبت صدر صفت صفا سنده حضرت تیریله
 ذانوزن مجلس انس صحت وهمنشین صهبای عشق ومحبت اولوب
 لمترجه * دورایلر ایدی پیاله گفتار * سرمست ایدی جمله مست
 وهشیار (نثر) ساغر صهبای سرشار عشق ومحبت نشئه بخش عشق
 حضرت سلطان المعشوقین قبله **ک**اه عاشقین سه سالار
 صدیقین حضرت خداوند کار قدس سره الانوار ونشوه کیفیت

عشقیله اهل مجلس جله شراب پر زور ظهور برله مست و خمور
اولدقلری هند کلامه اول حضرتك افتاح نامه مشنوی معنوی
اولان دوییت دو عالم بهار بکه * حضرت مخدوم عالیجناب سامی
سرشار عشق الهی جامی جناب جامی روحه الله تعالی روحه
حضرتلرینك شرح شریقلری رساله نادره لرین رضوان روضه
کاشنی شیخ افندی حضرتلری دست نیاز تعظیم ایله پیشهاد
زانوی ادب مخلص مؤدب قیلوب بیوردیلرکه ای نسیب نامه حضرات
خواجکان عالیشان وی نشئه سرشار صهبای بزم عشق ایشان
* وی تر جان لسان الغیب پیران دیشان * وی غلام پیر بنده
خدمت احرار یان * جناب معارف بکدن نیاز مدرکه بو خود پیکر
ملائک منظر محبوب دلا شویک حجه کاه عرفانده مشاطه کلاک
خیال تحقیق مالک ایله زبور رومیانه و طور ترکانه ایله جلوه کروهفت
اندر هفت آرایش برله رشک آور پری طلعتان هشت بهشت اوله دیو
نغمه نیاز فسون ساز ایله دماغ بیدماغ فقیری کلستان هزار دستان
بلکه قفس شاه طیور و کاسه طنزوره دوندیروب هر چند که حزان
خشک سای ناقابلی وعدم استعداد نادانی کربوه لرینه کربز و عذر کان
وعفو جویان اولندی ایسه ینه پیدر پی جام نغم ابرام ایله سرمست
حجاب بیوروب * النطق مقدم علی الادب * معذره سیله حسب
المقدور ترجمه سنه صرف نیروی وسع عاجزانه و قصور فهم اعتبار
عدم قبولی اغبرار اوزده ترجیح قلنوب روحانیت حضرات پیران
وامداد قدسیه جناب ایشانه توسل و جناب فیاضه توکل برله
قبول همت و ترجمه ینه نیت قلندی * النشأة مجبور * المجبور معذور *
والعذر مقبول والله الموفق الهادی الی طریق الوصول *
سر آغاز شرح جناب جامی باشرح دوییت مشنوی حضرت منلای
رومی قدس الله تعالی سره العزیز * بسم الله الرحمن الرحیم *

(عشق جزنایی و ما جزنی نه ایم) (وی دمی بی ما و مانی وی نه ایم)
 ش عشق فی زندن غیری و بزدخی نیدن غیری دکیلز اول بر دم
 بزسز و بز بر دم آنسزد کیلز حقیقته نایده اولان نغمه سوز عشق
 و محبت نای زندندر نیزن هر نه که نفخ ایدرایسه ظهوره کلان نغمه
 اولدر و بز که انسا از نایدن غیری نیز یعنی همان عینله نایز که بزده
 ظهور بولان کالات جله شئونات عشق الهی و عشق ایسه
 اسماء الالهدن اولوب همان بوشئوناته مظهر دوشمزد رواقف
 اسرار بشریت اولان ذات دائمی کندوده ظهور بولان کالات
 جله سنی حقیق یللوب کندوده نقصاندن غیری برشی کورمن
 واقعا بویله در زیر مبدأ جله شرور عدم و فنا و منبع جیع خیرات
 وجود و بقادر مرتبه بشریت عدم و فنا و مرتبه الوهیت وجود
 و بقادر بونک تفصیلی نایک معنا سنده حضرت جامی پوره جقلردر
 ج (وی دمی بی ما و مانی وی نه ایم) اول بر دم بزسز و بز بر دم آنسز
 دکیلز بیورد قلمی سر معینه اشارتدر و بوسر معیت نه علم و نه عرفان
 و نه کشف و عیان ایله ادراک اولنور حالاتدن اولمبوب بوباید اتفاق
 اهل الله * و هو معکم ایما کنتم * نص شریفله ثابت و معبرهن لکن
 مجهول الکنه ایله تعبیریوردیلر اگر چه کشف عیان ایله درک اولنور
 دیمشردر لکن بکار اهل حقیقتک اعتقادی و روشلری سر احاطه و سر
 معینه عجز و حیرتدر (ج) فی که هر دم نغمه ارای کندی * در حقیقت
 از دم نایی کندی (ش) نای که هر زمان نغمه پردازلق و نوا سازلق اید
 فی الحقیقه نیز نیک دمندن دم اورر نای ذاتنده برخشک چوب اولوب
 کندوده نوا و صدا و آواز اولمبوب البقی نایز نیک دمندن نغمه پرداز
 و فسونساز اولدیغی معلومدر انسانک و دخی علم و عرفان و دانش
 و عشق و شوق و سوزش و سایر کالاتی جله نفحه تکریم رب الکریم
 اولان روح مکرمدن اولدیغی معلومدر که اول دم تمام اولدیغی دمه

کند و نه حس و نه حرکت و نه کمال معرفت قالوب همان برقاش
 پاره سی قالدیغی کیدر * (ج) این سطرى چند است بعضى منشور
 و بعضى منظوم بقلم صدق نیت و خلوص طویت مرقوم در بیان معنی
 نى و حکایات و شکایات وى که در مفتوح مثنوى حضرت مولوى که
 کاشف حقایق اسرار معنویست وقوع یافته و پرتو شعور بعضی
 بران یافته * ش بو برقاج سطر که یعنی پور ساله دن عبارت در بعضی
 منشور و بعضی منظوم بقلم صدق نیت و خلوص طویت ایله
 تحریر اولدی نایک معناسی بیانده و حکایت و شکایتی عیانده در که
 حضرت کاشف حقایق اسرار معنوی سلطان المعشوقین
 و العاشقین سند العارفين جلال الحق والدين جناب حضرت
 مولوى مثنوى معنویترین افتتاح پیور دقلری بیت شریفی
 شرحنده وقوع بولدی بعض پرتو شعور بونک اوزرینه نور بخش
 اولدی یعنی بو بیتلرک شرحنده بر مقدار صرف نقدینه اهمیت قیلندی
 (ج) جعلتها تحفة لخصرة من خص بالمواهب الجلیة و المراتب العلیة
 و رسمتها خدمة لخدمة من فاض بالفضائل الانسية و الشمائل القدسية
 * ش بز بو شرحی تحفه اولقی ایچون تألیف قیلدی بر ذات ایچونکه
 مواهب جلیله الهیه و مراتب علیه ایله کسب اختصاص قیلش
 و فضائل سنیه و شمائل قدسیه ایله فائز اولش جناب عالی
 حضرتلرینک درگاه عالی سنه عرض و اهدا ایچون قیلدی او یله
 بر ذاتکه (ج) آنکه کردد مدحش اندیشم مقال * ناطقه حیران
 بماند عقل لال (ش) ممدوح و موصوفز بر ذاتر که اگر انک مدحتی
 قاله کتورمک و اوصافی سو یلک فکر ایلمس عقل حیران
 و ناطقه مزلال و ابکم و سرکردان اولور (لمترجه) و صف
 اولمز قاله کلز مدحت جانانمز (ج) کی میسر کردد این سرشکرف
 * جلودادن در لباس صوت و حرف (ش) نیجه میسر اولور

بوسر عظیم که مدح ممدوح در عبارت در حرف و صوت لباسند
جلوه و یرمک و قبل و قال ایله اوصاف شریفه حضرت ممدوحی
بیان ایلمک نیجه ممکن و مبسر اولور یعنی وصف ممدوح ظروف
حروفه کنجیده اولقی عذیم الاحتمالدر (ج) هیچ از آن به نیست
کین امر خطیر * و اکذارم هم بآن صافی ضمیر (ش) هیچ
بوندن اعلاسی اولماز که بو امر عظیمی یعنی ماجرای مدحی ینه
اول پاك نهاد و صافی ضمیر اولان ممدوحه احاله ایلمهلم که یعنی کندی
مدحی ینه کندویه حواله ایلمهلم بوندن رعناسی اولماز (ج) تا کند
از فضل و احسان و کرم * مدح خود هم در عرب هم در بحم (ش)
مدح خصوصی کندویه احاله اولنه که فضل و احسان و کرمندن
کندی بیری کندی مدح بیری هم عربده هم بحمده ایله لر یعنی عرب
و بحم کند بیری مدح ایتمک کندی زنده عرب و بحمده ممدو در
آخر مدحنه احتیاج یوقدر دیمک فهم اولور بو خصوصه تمثیلا
بیور لر (ج) مدح خورشیدار نکردد هوشمند * فیض نور
او بود مدحش بسند (ش) آفتاب عالمنا بی اگر عقلا مدح ایتمز ایسه
خورشیدک فیض نوری تمام مدح بسندیده در یعنی آفتابک نوری
تمام کندی بک وصافی و معرفدر آخرک مدحنه احتیاجی یوقدر
و حقیقته بویه در آفتاب منور در غایت ضیاسی وارد در یو عقلا دن
بر فرد ذکر ایتمهش در زیرا عبدر (ع) کوزی اولان دلیل
استرمی نوره (ج) و ر بوصف مشک نکشاید نفس * مشک را
اوصاف بوی مشک بس (ش) یعنی مشکک وصفنده هوشمند
و عاقل نفس و دم اورمز ایسه مشکه و صافی کندی بوی کافیدر
آخر دل و صافه احتیاج یوقدر (ج) چون بوصف کس ندارد
افتقار * بردعا اولی نماید اقتصار (ش) اذا کان الامر کذلک
چونکه کندی بک مدحنه کندی کافیدر آخرک مدحنه احتیاج

یوقدر همان اولی و احرى ولايق اولان اولدر که جل همتن دعای
 ممدوحه صرف ایتک الزم و اهدر بود دعایه سر آغاز پیوررلر (ج)
 ✽ متع الله تعالى عاکفی سده الشریفة بطول بقائه و قاصدی
 عتبه المنیفة بشرف لقائه (ش) الله تعالى ممدوح و حزنک دائره
 دولتی سکانی طول عمری و دولت حباتی ایله متمتع و دولتمند ایلسون
 و جناب حق عتبه علیه سی زوار و قاصدینی رؤیت جمال باکالری
 و لقای فرخنده مألری شرفیله شرفیاب ایلسون (ج) نملة
 جاءت برجل من جراد ✽ تو سلیمانی کن ای عالی نژاد (ش) بر مور
 ضعیف القدر برچکر که پای اهدا سیله کلدی حضرت نبوت پناه
 سلیمان نبی علی نبینا وعلیه السلام دستکاهنه بر نملة برجل جراد
 اهدا و شرف حیز قبول ایله سر فخری رسیده بالای نه طاق سما
 اولدیغی قصه مشهوره در یعنی حضرت قدس سره نفس
 نفیس لرینی مور و تحفه لریکه بور ساله شریفه دن عبارتدر برجل
 جراد ربه سنه تنزیل ایدوب برجل جراد ایله کلدی یعنی تحفه
 محقر ایله بر مور کلدی سنده سلیمانلق ایله یعنی حضرت سلیمان علیه
 السلام هدیه مورچه یی حقیر کور محبوب ته کونه قبول ایندیه
 بوضعفک تحفه سنی سن اویله قبول ایله دیمک مراد پیوررلر (ج)
 ✽ آن محقر تحفه را پذیرازو ✽ مرتفع کن دهشت تشویرازو (ش)
 بواعتباره ناشایان هدیه تأخیری اندن قبول ایله دهشت و وحشت
 حجاب و شرعی و تشویر شورشی اول هدیه اهدا ایندن دفع و رفع ایله
 عنایت قبل و شرف قبول برله شاد ایله (ج) چند ازین جرأت بود خوار
 و خجیل ✽ عذر خود خور خواه ازین جهد المقل ✽ (ش) نیجه
 بر جرأت و جسارتدن خور و ذلیل و خجیل و شرمسار اوله بوقبل
 البضاعه عدم استطاعتله بور ساله بی عرض و تقدیم ایتکده اولان
 جرأت و جسارتدن نیجه برنجالت کشیده یعنی رساله عرض اولنان

ذاته پیور که بزم عذر یزنی بنه سن دیله سن عذرا یله بزم طرفزدنکه
 بز بو محجو بیتدن خلاص اوله لم زیر بزم عذرا یله جک حایین
 یوقدر که بوعذر (ع) عذرتوانگاه تو بدتر* قبیاندندرز برا عذر
 قبول ایدر جرایم دن دکلدر حضرت جامی روحه الله روحه
 السامی سبب تألیف وعذر تحفه رساله بی تردیف مقاله منی درجه
 اتمامه رسیده ایلد کدنصکره شرح بیتین شریفینه آغاز ایدوب
 پیور لر (ج تمهید) فی را با واصلان کاملان و کاملان مکمل که
 از خود و از خلق فانی شده اند و بحق باقی کشته مناسبتی تمامست
 اما از روی اسم زیرا که این کلمه در بعض مواضع بمعنی نفی استعمال می
 باید و ایشان نفی وجود عارضی خود کرده اند و بعد میت اصلی خود
 باز کشته و اما از روی ذات زیرا که همچنانکه فی از خود تهی
 شده است و هر چه صورت بوی مضافست از نعمات والحن فی
 الحقیقه صادر از صاحب و یست نه از وی همچنین این طائفه
 علیه بالکلیه از وجود خود خالی شده اند و هر چه بدیشان منسوبست
 اخلاق و اوصاف و کمالات حضرت حقست سبحانه و تعالی که
 در ایشان ظاهر شده است و ایشان را مرتبه مظهریت پیش نیست
 و لهذا قال الحضرة المولوی فی مفتاح کتب المننوی مسیرا الی نقشه
 و امثاله الغانین فی الحق الباقین به قدس الله تعالی اسرارهم* (ش)
 مخدوم سامی حضرت جامی مفتاح مننوی اولان ایکی بیت شریفی
 شرحه شروعندن مقدم اصطلاح حضرات صوفیده (نای) نه یه
 اطلاق اولندیغی بیانه محتاج اولمغله بر مقدمه ایله لسان قومده نای
 معناسنی قبل شروع المقصود بیانه آغاز ایدوب پیور لر که فی کندودن
 وجهه خلقدن فانی و حق ایله باقی فنا فی الله بقا بالله رتبه سنه
 واصل اولان واصلان کامل و کاملان مکمل اهل الله حضراته
 مناسبت نامده سی اولمغله اهل الله حضراته (فی) اطلاق اولنور

اما اسم یوزدن نی کله سی لسان فارسیده حرف نی اولوب یوق
معنا سنه اولدیغی اجلدندر ارباب فنا دخی کند ی وارلقلرندن
کلی فانی ویوق اولد قلمی اجلدن نی اطلاق اولندی
❖ تفصیل مقام فنا ❖ فنا یچون مراتب خمسه واردر فنای عوام
* فنای زهاد * فنای عشاق * فنای واصلین و کاملین * فنای
اهل حقیقت * فنای عوام افنای مخالفت و ابقای موافقت
* و فنای زهاد افنای حظوظ و لذایذ دنیوی و ابقای درجات
اخروی (و فنای عشاق افنای مرادات دنیوی و اخروی و ابقای
حب الهی) و فنای واصلین و کاملین غیبوت عن ماسوی الله
و حضور مع الله (و فنای اهل حقیقت افنای اسما و صفات و ابقای
ذات و دخی درجات فنا اوچدر * فنای افعال * فنای صفات *
فنای ذات * یعنی افعال و صفات و ذاتی محبوب حقیقتک افعال
و صفات و ذاتنده افنا و اهلاک خلاصه مقال حظوظات
و خصوصات بشریه و وسوس هوا جس نفسانیه صفات حقیقت
جامعه انسانیهدن کلی فانی و مضمحل و مستهلک و دریای شهود
الهیهدن مستغرق اولوب تخلقوا باخلاق الله رتبه سنک حقیقتنه
واصل اوله (مثلا حدیدک آتشد کشد و صفات ذاتیه سی اولان
برودندن فانی اولوب آتشک صفت حاره سیله متصف اولدیغی کی
حدید حدید آتش آتش ورنه حدید آتش اولور ورنه آتش حدید
اولور فانی الله بقبال الله مقاماتی صفات بشریه دندر بو فانی دخی
افنا ایدوب فنا اندر فنا رتبه سنه واصل اولد بجه سیر فی الله رتبه سنه
واصل اوله مز و فنا فی الله محض ماوهاب الهیه دندر لکن شرائط
حصولی جناب حقّه توجه تامدر واسطه محبت ذاتی الهی اولد بجه
وصولی ممکن دکلدن فرط محبت ذاتی ظهور ایتد بجه بودولته نیل
امر محالدر بو فنا فی الله و بقبال الله رتبه سنه دنگره فنا اندر فنا رتبه سنه

واصل اولان ذواته فی اطلاق اولنور یوق اولدقلری اجلدن
واصلان وکاملان مکملدن اولان ارباب کماله فی اطلاق ایدرلر
اسم یوزندن (وجه آخر) یاخود مارالذکر اوصاف مذکوره فسا
وبقائیه موصوف کاملان وواصلانه ذات یوزندن سازانواعندن
اولان فی اطلاق ایدرلر ذات یوزندن نای اطلاق ایتنک دخی
وجهی ومناسبی اولدر که کندی واراغندن کلیاتهی ودرونی غل
وغش بشریتدن خالی وانانیت بشریه دن وصفات انسانیه دن
وهوای نفسانیه دن پاک وناپاک وکندوردن ظاهر اولان کمالات
وصفات اخلاق الهی اولوب کندورده انجیق مظهریتدن غیر
برشی اولدیغندن نایک کندوده ظاهر اولان نعمات نایزک اولوب
کندوده ساده رولکدن غیر برشی اولیوب نعماتک مظهری
ومصدری اولق مناسبته نایه تشبیه برله حضرت سلطان
المعشوقین وسند العاشقین جناب خداوند کار قدس سره الانوار
حضر تلمری مثنوی معنوی یلری افتتاحنده کندی نفس نفیسلمری
ذوات عالیلمری امثال اولان ذوات کرام فانیین فی الحق باقین
حضرانته فی اطلاق پیوررلر * بشنوازی چون حکایت می کند
* وازجدایی ها شکایت می کند * حضرت مخدوم سامی جناب
جامی بالاده مسطور اولدیغی کی نایی تفصیل وتفهم پیوررلرندن
صکره افتتاح مثنوی شریف اولان دوییت شریفک نظما
شرحنه آغاز پیوررلر (ج) * کبست فی انکس که کوید دمبدم *
* من نیم جرموج دریای قدم * (ش) نای کیمدرنای اول کیمسه در که
هر آن وهر زمان اسان حال ولسان قال ایله بونی سو یلدر بر که بن
دریای قدمک موجندن غیر دکلیم یعنی بحر محیط قدم آهینک موج
وشنون ذاتیم غیر دکلیم اگر چه اهل الله حضرتانک ماعداسی
جهله آدم بلکه جمیع عالم وکون ومکان جهله موج دریای قدمدر

لكن يقين حاصل اولد بجه فائده و یرمز و هر شخصه انکی چون
عارف بالله دینز و سوز ایله اولماز بو قدر سعی و سلوک و ریاضات
و مجاهدات بو عرفان ایچوندر بال بال دیمکله آغز نطلو اولماز مشهور
مثلد زوقا دراک لازمدر (و ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون) اهل
تفسیر ليعبدون ایله تفسیر بیور مشلردر مقصود آفرینش عرفاندر لکن
سوز ایله اولان عرفان د کل اوز ایله اولان عرفاندر سلوک ایله
حاصل اولور حالدر قال دکلدر یعنی بو تفصیلدن غرض موج
دریای قدم دیو بونی هر کس سویلر لکن حالا ادراک ایدن
ذواتدر مراد بو رتبه فنایه و اصل اولوب ذوقا بونی ادراک ایدن
ارباب حالدر مراد حضرت جامی (ج) از وجود خود چون
کشم تهی * نیست از غیر خدایم آکهی (ش) نای کنندی
وجودندن تهی و بوش اولدیغی کبی بندخی کنندی وار لغمدن
تهی اولوب راه حقه وجود موهومه معنویه می محو و مستهلک
ایدوب جناب حقندن غیر بدن آگاهلغیم یوقدر انحق الله ذوالجلال
حضرتلرینه شعورم وار غیر ماسوایی بیلم آفتاب عالمتاب ظهورنده
کواکب نور آفتابده نه کونه مضمحل و محو اولور ایسه شهودانوار
الهی ظهورنده وجود ماسوی کورنمز اولور دیو بیور لر
(منقولدر که) کبار اعزه کرامدن بر ذات بیور مشلر که اوتوز سنه یی
متجاوزدر که هر نقدر ماسوی الاهی خاطره کتورمک مراد ایدهرم
خاطره کتورمک ممکن اولماز جناب حقندن غیر برشی خاطریه
کلز حاصل کلام جمله سلوک و مجاهدات و ریاضاتدن غرض
اصلی انحق انا نیتدن خلاص اولمقدر و خاطره جناب حقندن
غیری برشی کتورممکدر یعنی کورممکدر (ج) فانی از خویشم
من و باقی بحق * شد لباس هستی یم یکپاره شق (ش) بن کندمدن
فانی و محو اولدم بن جناب حق ایله باقی اولدم یعنی ریاضات

و مجاهدات و طاعات ایله صفت بشریتدن خلاص * و تخلقوا
 باخلاق الله * امر شریفند امثال ایدوب صفات الهی ایله
 متصف اولدم خلاصه کلام بالاده کرار امر ارا تفصیل اولندی
 وجه اوزره فنا فی الله و بقا بالله رتبه لینه واصل اولدم و وارنم
 لباسی یکپاره براو غوردن پاره پاره اولوب بنده بشریتدن هیچ بر اثر
 قلمدی کتدی دیک اور (ج) آرمدم باحق و زخود رمید *
 اندهم بیرون که حق در من دمید (ش) جناب حق ایله انس
 و آرام و قرار ایتمش و کندی کندمدن متوحش اولشم سرمه
 جناب حقندن نه الهام اولور ایسه انی طشره و یریم وانی سویلرم
 (یت) در پس آینه طوطی صقتم داشته اند * انچه استاد
 ازل گفت بگو میگویم * یعنی نای کبی وارلقدن خالی و حق ایله باقی
 اولان ذات دیر که کندی وارلقندن اور کدم و حق ایله انس و آرام
 طوتم جناب حقندن بکانه فتح اولور ایسه انی سویلرم سوزنم
 دکل حقیق کدر همان ظهورات الهیه به مظهر اولمشدر (یک)
 بوز طغسان بش تار یخترنده آستانه عایه ده سلطان بازید قر بنده
 شهری الاصل تخمینا یکرمی یاشنده بر جوان و اریدی کند و به
 جن مسلط اولوب و عارضه جن کندیده اولو جهله مشهود
 اولور دیکه اول حوالیده بر برد کانتربنه بهر کون چیقوب احباب ایله
 هم صحبت اولور ایدی جوان مرقوم ساده دل و برنجه کتاش
 سیر و سفری یوق و دفتر دانشدن بر حرف اوقو ماش و کندی
 لسانندن غیری بر لسان بیلز ایکن بعض کون عربی تکلم ایدر
 عربیدن غیری گویا بر لسان ایله آشنا دکل عرب عرباکی کند و به
 هر نه سو بلسلر عربی و اندیشه ادراک ایتمز و جواب و برمز و بعض
 کون لسان فارسی ایله تکلم ایدر غیری لسان کلز و بعض کون هندی
 لسان ایله تکلم ایدر کند و ضروریات معاشنی دخی اول لسانله سویلر

و بعض کون یهودی و فرنگی و ارمنی و تاتار و بلغاری و کردی
 لسانیه سویلر و بعض کون متعارف اولمقد برلسان ایله تکلم ایدر
 خلاصه کلام هر قنغی لسان ایله تکلم ایدر سه اولکون غیر لسانیه
 کندویه برشی تفهیم ایتک امر محال اولوب سویلدیکی لسانک
 اصحابی تدارک انک ترجانلغیه ادای مرام ایدر زایدی و کندویه
 مالک اولدیغی کون ترکی تکلمندن معلوم اولور ایدی اولکون کندویه
 سویلدیکی سائر لسانلردن نه سوال اولنسه برینی بلرز و ذاتنیده
 برلسان فهم ایتمز لکن جن طائفه سی کندوی تصریف ایدوب
 استدکاری لسانده تکلم ایتدیرلر ایدی و کندوده بیشعورلق و سائر
 عارضه یوق انجق هر قنغی لسان ایله استرل واراده ایدر لایسه
 اول لسانده فصیح و بلیغ تکلم ایدوب مرادینی اجرا ایدردی
 و تکلم ایتدیکی لسان اربابی بولدقده آبا واجدادی لسانی کبی
 سویلر ایدی بوقصه دن حصه اولدر که ادنی مخلوق اکهی اولان
 جن بروجودی متصرف اولدقده دلخواهی اوزره تصریف ایدوب
 کندوده اراده قالیوب متصرف جن اولوب دیلدیکی لسانیه
 سویلدیکی صورتده خالق جن و جان بلکه حله کون و مکان اولان
 حضرت پروردگارک بحر عشقنده مستغرق اولسه و کندو
 محو و مضمحل واراده سی اراده الهیه ده محو اولسه اول ذاتدن
 صادر اولان افعال وصفات و کمالات حق اولق مستبعد دکلر
 وارده وارد اولان (کنت سمعه و بصره) الی آخره بو کادالدر (ج)
 بالب دمساز خویشم کشته چفت * می نیارم براب الا آنچه گفت
 (ش) دمساز و رفیقم بی ایله چفت اولشم مشافهده یعنی سو بلکه
 ولسانه کتورمکه قادر دکلهم الاهر نه که سویلر ایسه اتی سویلرم
 نای نیز نک لبیله چفت اولوب انک سویلدیکندن غیر برشی
 سو بلکه قادر اولدیغی کبی فنا فی الله رتبه سنده اولان ذوات

کرامت دخی دائماً وحی دل ایله تکلم ایدوب قلب عالی برنده
اولان الهاماتدن غیر برشی سو یلکه قادر اولدقلری معلوم
بنابرین بن کندو دمسازم ایله حقت اولشم انک سو بلدیکندن
غیری برشی سو یلکه قادر دکلم یوررل (ج) بدآن بانکم کلام حق
ظهور * خواه فرقان خواه انجیل وزبور (ش) بنم بانکم دن یعنی
صدا وآازمدن کلام حق ظهور ایدر استر قرآن کریم استرانجیل
وزبور شریف اولسون یعنی بدن ظهور ایدن کلام کلام حقدر
استر قرآن استرانجیل وزبور اولسون کتب ار بعد جله کلام نفس
اکهیدر وجهه سی علی طریق الوحی انبیاء عظام علیهم الصلوة
والسلام حضراتدن ظهور ایتشددر وانبیاء عظام حضراتی
(قل انما ابشیرم مثلکم) نظم شریفی اوزره نوع بشردن اولدقلری
اجلدن یونای خطابی دیو کفت و شنید جله سی نوع انسانده
اولوب انبیاء عظام علیهم السلام حضراتی نوع بشردن اولق
مناسبتله نوع بشر لسانندن وارددر ودخی اولاشارح وحی اولان
انبیاء عظام وانبیا ائم انبیاء کرام لسانلرندن جاری اولان کلام
اکهی اولدیغی تقریبیه نای خطابی نوع بنی آدمه اطلاق جهتیه
انلر بوسه وناسو یلر یعنی جنس آدم بویله در که کلام حق بدن
ظهور ایدر استر قرآن استر تورات وانجیل وزبور اولسون دیمک
اولور (ج) رقص چرخ وانجم از ساز منست * قد سبازا سبجه
ز آواز منست (ش) چرخ وانجم رقصی یعنی فلک دوری
وکواکب سیر وحرکتی بنم سازمدندر یعنی بنم نغمه پرداز لغمدندر
آرده وارد اولمشدر که مادامکه جهانده الله الله دیر اوله قیامت
قویمز بوتقدیرجه فلک دوری ارباب احوالک ذکر و تسبیح دم
مبارک لرنددر و ملکک تسبیحی بنم آوازمدندر دیمک یعنی بزرگوار الله
ایلسک قیامت قویمز فلک ملک فالمر بهر حال ملائکه کرامت

ذکر لری دخی نتیجه پذیر اولور بو حساب اوزره ملکلرک تسبیحی بنم
 آوزمدن دیمک وارددر وینه آئارده واقع اولمشدر که بعد البعث
 امت محمد شریعت غرا اوزره حرکت ایدر لر ایسه قیام
 قیامت یئک سنه یه بالغ اولور بلکه دخی زیاده یه متجاوز اولور
 ایتر لر ایسه اولر تبیه بالغ اولماز بو اثر شریف منظوق اوزره امت
 محمدک شرع شریف اوزره حرکت لری قیامتک تأخیرینه بادی
 اولدیغی صورته فلکک دوری و ملکلک تسبیحی بزم ذکریمزایله اولور
 دیمک روادر (ج) هر که دور افتاد از بخت نژند * میکنم اکاهش
 از بانک بلند (ش) هر کیم که بد بخت و پزمرده طالعندن ناشی
 مطلوب اصلی و محبت محبوب حقیقیدن دور ویراغ دوشه بنانی
 بلند آوازایله آگاه ایده رم و فراموش ایلدیکی مقصود اصل بسنی
 یاد ایده رم (لمنشه) بخودی دشت بیابانده ککرده ایکن * ناله نی
 جرس راه خدا کلدی بکا * نغمه سیله بن ترغ ایده رم دیو کویا اولور
 (ج) وانکه اندر صف نزد یکان نشست * راز میگویم بکوشش
 پست پست (ش) اول کیمسه که صف بزم نشینان مقعد صدق
 کروهندن اوله اسرار حضرت محبوب مطلوبی انک گوشه آهسته
 آهسته سویلرم بیت اولده محبوب حقیقیدن دور اولان و عشق
 حقیقیدن بهر مند اولمانلری عشقه سوق و تشویق ایده رم وار باب
 عشقه بلکه واصلینه دخی اسرار محبتدن و نکات مزایای سر
 محبتدن نهانی خبر ویررم و الحاصل واصل و محروم و ظالم
 و مظلوم مناسف و موافق صغیر و کبیر امیر و اسیر جمله بندن
 فضیلتند او اولور جمله بی حائلو حالجه آگاه ایده رم دیو کویا
 اولور نی (لمؤلفه) دور نزدیکه ایدوب آش خیالینه صلا * سرینی
 نابله سورناده قودی حضرت عشق (ج) گاه شرعی محنت دوران
 دهم * بید لارزادها بر جان دهم (ش) کاهیمه محنت درد

و بلا و هجران و فراق خبرینی و بریرم شوریده احوال و بید ماغ
و محزون و سرگذشته حال بیدلارک جائنه داغلر یقارم (ج) کاه
آرم مرثده شوق وصال * بخشم اهل ذوق را صد و جلا حال (ش)
کاهیجه وصال ذوق و شوق مرثده سنی کتور یرم اهل ذوق وار باب
حاله و عاشقان و صادقانه صد ذوق و شوق و سرور باغش لرم دیو
کویا اولورنی (ج) هم شرابع را بیان من میکنم * هم حقایق را عیان
من میکنم (ش) هم شریعتی بن بیان ایده رم هم حقیقتی بن عیان
ایده رم (ج) هر چه باشد نظم و نثر اندر زمن * نیست الا نعمهای
لحن من (ش) کلام کرک منظوم کرک مشور زمانده و دورانده
هر نه که وارسه دکلر الا بنم نغمه و آواز مندر بوکا رخانه ده نفس
متکلم وحده بنم بدن غیری برمتنفس یوقدر (ج) هست این
خوش نعمهای جانفزا * مثنوی درشش مجلدیک نوا (ش) بو جانفزا
و حببات افزا اولان نعمتلر ندر الی مجلد برنوا و صدا اوزره
حضرت مثنوی و حضرت خداوند کار افندیمن جنابلری (ع)
* مثنوی ماد کان وحدتست * یوردقلری بو دعوائی مثبتدر
بالاده مسطور اولدیغی وجه اوزره حضرت جامی روحه الله
السامی نای توجید و تائو بیه و تفصیل ایلدیکی مجلده نای فنا فی الله
رسیده اولان کاملان مکمل ذواته اطلاق یوروب اولمقامده
حضرت مولانا کندو نفس نفیسلری و امثاله الفانین و الحق
الباقرین حضراتی مراد یورمشلرایدی بو مقامده دخی نایک کاه
شریعتدن و کاه حقیقتدن و کاه تورات و انجیلدن دم اورورم
دیدکلرند نصکره مثنوی الی جلد اوزره بنسندن ظهور ایلدی
یوردقلری نفس نفیس حضرت مولوی به تخصیص قلند یغنی بیان
یوردرلر (ج) فرصت خوش باید و عمر دراز * تابکوبیم حال خوریک
شمه باز (ش) فرصت خوش یعنی بروقت وسیع و مدت دور و دراز

کز کردار که حتی کند و احوال مدن بر نبره و برشته یسان
 ایلیه لم و امرار ضمیرم سویلیه یم (ج) چون بسا ماره می نماید
 این سخن * می نهم مهر خوشتی بردهن (ش) چونکه سخن
 رتبه سروق سامان بوله و مبلغ بیان درجه کاله بالغ اوله دهان
 گفتگویه مهر سکوت و خاتم ختام انجام قورم یعنی دهانی صمت ایله
 تمهیر ایدرم و ساکت و صامت اولورم (ج نثر) و می تواند که مراد
 از فی قلم بوده باشد که استعاره کرده باشد از برای انسان مذکور
 اگر چه بعض اوصاف و احوال که حضرت مولوی برنی اجرا کرده
 است ملایم این معنی نماید و جامع میان ایشان آن باشد که حرکات
 و سکونات هیچ یک فی الحقیقه مستند بوی نیست بلکه وی مظهر
 افعال و احوال دیگرست که مؤثر و متصرف است در وی و ویرا
 مرتبه مظهریت پیش نیست (ش) و دخی ممکنرنی دن مراد
 قلم اوله بالاده تحریر اولندیغی وجه اوزره رتبه فنا فی الله و اصل
 اولمش انسان کامل و واصلان مکملدن استعاره اولمش اوله
 زیر قلم قلمش اولدیغندن کاتبک یدنده اولوب کاتبک تحریر یکی ایله
 متحرک و تحریر ابتدایی مقالات و کندیده ظاهر اولان کالاتدن
 قلمک مدخلی اولمیبو انجق کاتبک اولدیغی مناسبیله نایدن مراد
 قلم اوله لکن اگر چه حضرت مولانا افندیغی مشوی شریفده
 بشنوازی بیتدن صکره اولان ایانده * از نفیرم مرد وزن نالیداند *
 * فی حریف هر که از باری برید * پرده ایش پرده های مادرید *
 کبی محلا رده نفیر و نغمه و پرده کبی تعبیرات جمله نایه ملایم الفاظ
 و نایک اوصاف بدر هر تقدیر تعبیرات مذکوره نایه ملایم ایسه ده
 قلم ایله ده قدر مشترک سی اولوب نای تیرنک النده نه کونا ایسه قلم
 دخی کاتبک النده او یله اولمشدر نایه نیرن هر نه نفخ ایدر ایسه اول
 ظاهر اولدیغی کبی قلم دخی کاتب هر نه تحریر ایدر ایسه اول ظاهر

اولور نای نیرتک قلم کاتبک الدن دوشدیکي ساعتدیکي برقامش
 یاره سی اولوب نه نایده نغبات ونه قلمده مقالات قالور بو خصوصده
 یئیلرنده مسابیهت نام اولمغله مذکور انسان کامل قلم ایله تعبیر اوانسه
 وجه آخر و تعبیر دیکرا و لقی اولوردیو بیوررلر (ج) خامه میگوید
 بالجان و صغیر * میرنم مرغان معنی را نفیر (ش) اوصاف
 مذکوره ایله موصوف انسان کاملدن عبارت اولان قلم بویله سویلر
 صدا و صغیر و اصلق اورر که بن معنی قوشلرینه بویله نفیر اورورم
 بعض دوست پرورده اولان مرغانی صدا ایله چاغر لرل و بعض
 صیادان قوش آوازی کی آوازیدر ایشیدن قوش کشدی جنسی
 زعیله کاور صید اولور بو مناسبتله قیلک صریرنده کویا اولور که
 بن بو آوازیله معنی قوشلرینه اصلق چالارم یعنی چاغر یرم (ج)
 * میکشم ناکاهشان درددام خط * دانه میریزم برایشان از نقطه *
 (ش) اول معنی مرغلری صغیرمله یعنی اصلق ایله آنسزک
 انلری خط دوزاغنه کتور یرم و اول معنی قوشلرینه نقطه دن
 دانه دو کرم مصرع نالینک معناسی مصرع اولدن مقدمدر یعنی
 معنی مرغلرینه دانه نقطه لرین دو کرم ناللری خط دامنه دوشورم
 دیمک اولور (ج) از سیهکاری بخت و آز کون * رفته در آب
 سیاهم سر نگون (ش) قلم دیر که معکوس بخت سیاه کارلقیدن
 بد بختک ظلمتدن آب سیاهه باشی اشاعه کتمشم (ج) چون برارم
 سر ازان آب سیاه * طره شب کسترم پرروی ماه (ش) چونکه بزاو
 آب سیاهدن باس چیقارم آی بوزینی کیجه زلفیله تزیین ایلمر یعنی
 صحایف اوراق اوزره زلف خوبان کی مشکین خط تحریر ایدرم
 آب حیات و ظلماتی ارباب حقیقت خط سیاه دروننده معنای
 لطیفدر که بادی حیات جاوداندر دیو تحقیق ایتشدردر (ج)
 * صفحه کافور رامشکین کم * سنبل تر زیور نسیرین کتم * (ش)

کافور رنگ اولان صحیف اوراقی خط سیاه ایله مشکین ایلر
 ودخی تازه سنبل ییاض کلک زینتی ایلرم یعنی سنبل خط ایله کل
 ییاض اوراقه زینت ویریم (ج) * میکنم چون شان فرق خود
 شکاف * می شوم زان شانه هر دم حله باق * (ش) طراق کی باشم
 اوزره شرحه ایلرم واول طراق ایله هر دم حله طقورم جلا حله
 و سائر قاش طقویانلر طراق ایله طقود قلمی معلومدر و قلمک
 دخی باشنده اولان شکافی کویا طراق کی اولمغله قلم دیر که باشمی
 شرحه ایله طراق ایدوب اول طراق ایله حله لر یعنی اثواب
 فاخره لر که نسج عبادتدن کایه در طقورم (ج) * در بخواران
 معنی زین عمل * نو بنومی افکنم مشکین حل * (ش) معنی خوارانی
 و اسرار حقایق روحانی حو بان اوزرینه بو عملدن یعنی بو نسج
 ایلدیکم لباس بهشت اولان حله لردن تازه تازه سیاه قطیفه لر
 کیدیر یرم خواران معنایه یعنی معنی محبوبلرینی بو طوقود یغم سیاه
 قطیفه الفاظ ایله تزین ایلرم (ج) * این همه کویم ولی چون
 بنکری * هستم از اثبات فعل خود بری * (ش) قلم دیر که
 بو اوصاف مذکور هینی کندیمه اسناد ایدوب سو یلرم اگر حقیقت
 حاله نظر ایدر سک بن کندی فعل اثباتدن بری یم و بوسو یلدیکم
 اوصاف جمله کاتبک اوصافیدر زیرا بن برنی پاره سی یم بنده نه معنی
 مرغلرینی صیده دام قورمغه قدرت وار ونه ماه رخسار صحیفی
 طره ایله زینت ویره جک طاقت وار ونه خواران معنایه مشکین
 حله ایله زینت ویره جک لیاقت وار بو افعالدن جمله برویم
 هیچ برشی دکیلم (ج) * در کف کاتب وطن دارم مدام * کرده
 بین الاصبعین اومقام * (ش) کاتبک النده دائماً وطن طونارم
 و کاتبک ایکی پرمغی بیننده یرایتبشم هر نه کونه هر ایدر سه او یله
 تحریک ایدر (قلب المؤمن بین اصبعین من اصابع الرحمن)

اثرش یفته اشارت در (ج) * نیست درمن جنبشی از ذات من *
 * اوست درمن دمبدم جنبش فکن * (ش) بنم ذاتمه بر جنبش
 و بر حرکت یوقدر یعنی المدن برشی گلز بکا جنبش و حرکت و یرن
 الحق کاتبك دست ارادت در (ج) * کر مرا با عن کذ رديك نفس *
 * بر زمین ماتم نی خشکی بس * (ش) اگر بر نفس کاتب بنی بکا
 قورسه یعنی اراده می بنم الیمه و یرسه انحق یرده بر قوری قامش
 پاره سی قالورم یعنی دست اراده کاتب بندن بر آن و بر نفس منقطع
 اولور ایسه همان بر قوری قامش پاره سی یارده افتاده اولوب قالورم
 بنده نه فعل قالور و نه حرکات و سکنات بر قوری نای بیأل اولوب
 جاد مجرد یرده قالورم (لمنشئه) * اگر دلداري دلدار نشئت *
 دمی باوی نباشد وای بر دل (ج نثر) * می شاید که طریق مجاز
 واستعاره را بگذارند و نی را عبارت هم از اینی باقلم ظاهر دارند
 زیرا که اولیاء خدا وند تعالی که ار باب فراست و اصحاب کیاست
 انداز همه موجودات بلسان احوال و اوصاف انسان معانی
 لطیفه و حقایق شریفه که مناسبتی ظاهر و ملایمتی کامل و وافر
 بایشان میدارد و فهم میکنند و بطالبان صادق موافق میرسانند *
 (ش) و دخی لایقدر که یعنی بودخی بروجه مناسب اوزره توجیه
 دیر که حضرت مولانا افندیعز جناب لری نیدن مراد لری بالاده
 مسطور و محرر اولدیغی اوزره فنا فی الله ایله باقی واصلان کامل
 و انسان مکمله اشارت اولقی اوله یا خود قلم کبی که کاتبك ننسده
 محکوم و هرنه تحریر و تقریر ایدرسه کاتبك تحریری اولوب کندی
 وجودینی محو ایتمش فنا فی الله و بقا بالله ایله محقق رجال الله اشارت
 اولوب همان ظاهرده اولان نی یا خود قلم اوله زیرا اهل الله حضراتی
 ار باب فراست و کیاستدن اولملریله اشیاء موجوده نك هر برینك
 لسان حالریله قائل اولدقلری نکات و مزایای نور فراست ایله

ادراك ايدوب طالبان صادقانه افاده بيورد قلري مشهور و معلوم در
 بنا برين بو محمله دخی ممکنند که حضرت خداوند کاريک نيدن
 مراد لری همان فی اوله یا خود همان ظاهرده که قلم اوله (و بشنوازی)
 ديمک نايک نغمه و نوا و قلمک صریر و صدا سندن دکله لسان حالده
 نه سويلر لراکله مثلا برسائل بر محله کلوب پریشان حال و پژمرده
 احوال صامت و ساکت طور را کرچه برشی تکلم ایتمز لکن لسان حالی
 بن فقير الحالم بکا برشی و یرک کرم ایلدک ديمک سويلمکدن زیاده منفهم
 اولدیغی کبی اهل الله حضراتی دخی نظر بصیرتله نظر ایلدکده
 هر بر شبنک لسان حال ايله تکلملری فی فهم ایدوب فقرا و احبابلرینه
 تفهیم ایدرلر (منقولدر که بر کون حضرت با یزید فقراسیله
 بر محملدن گذار ایدرایکن بر کار یز اوزرینه او غرارلر فقرا رایحه
 کریمه قازورادن استکراه ایدوب خرقدلری سدره شامه ایدوب
 استحال ايله اول محملدن گذار مراد ایلدکلرنده حضرت شیخ بنو نلره
 نگاه ایدوب بیوردیلر که نه شتاب واضطراب ایدر سکن قازورات
 سزله نه دیر و نه کونه طعن آمیز کلام سويلر فقرا متعجبانه خبر
 مسعودی اولمدی دیدکلرنده جواب بیوررلر که بوقازورات دیر که
 بن بر طعمه لطیف و نعمت شریف ایدم دونکی کون بنی هزار
 رغبت و تمام شهوت ايله آلوب خرقة کره صاروب کتوردیکز بر کیمه
 سزک درونکرده مهمان اولمغله سزله مجاورت ایلدیکمدن بو حالی
 کسب ایلدم شمدی سززدن کسب و تحصیل ایلدیکم کیفیتدن
 تنفر ایدوب بندن چارسکزدیو بیوررلر و دولاب قصه سی بین
 الاهی که السنه ناسده مشهور در بودخی اول قیلدندرو بونک
 امثالی حکایات و امثاله نهایت بوقدر بری دخی علی طریق التخیل
 حضرت جامی بو حکایه بی نقل بیوررلر (ج) * پیر مهنه آن
 گزار باب شهود * در شهود حق کس ازوی به نبود * (ش) نقل
 بیوررلر که پیر مهنه که ار باب شهود و بکار مشایخدن بر ذات

مقدس ایدی که عصر سعادتنده واصل الی الله و کبار اهل الله هدن
 پیر مهنه حضر تلی کی بر کیمسه یوق ایدی یعنی نظیری نایاب
 بر ذات مقدس ایدی مهنه اقلیم هندستاندن رکن ممالکدن شهر ارشاد
 آباد وحیدر آباد پیشنده بر شهر در پیر مهنه شهر مرقومه ساکن
 کبار مشایخ کرامدن بر ذات شریفدر مصری و جامی و شاه
 خراسان و شاه همدان اهل الله حضر اتنه اطلاق اولد یغی کی
 بو ذلک دخی شان شریفلری اولد قلمی مملکت اسمیه یاد اولنوب
 پیر مهنه دیومشهور اولمشلردر خلاصه کلام فادره عصری
 پیر مهنه حضر تلی (ج) بامر یدان روزی اندر کشت
 دشت * بر حدود آسیایی میکذشت * (ش) بر کون
 هر یدانی ایله صحرا ده سیر و سیاحت و کشت و کذار کوه و دشت
 ایدر رکن بر دکر من حواله بسندن گذار ایتدیلر (ج) * گفت بی گفت
 زبان زبن آسیا * میرسد در گوش هوش من ندا * (س) پیر مهنه
 حضر تلی ییوردیلر که لسان قال ایله دکل بلکه زبان حال ایله
 بنم سمع جان و دلمه بود کرماندن بر صدا کلمدی ایرشدی (ج)
 که من صوفی و جز صوفی کری * نیست کار من چونیکو ینگری *
 (س) دکرمان بکا لسان حال ایله دیدیکه من صوفیم یعنی من
 درویشم و اگر حقیقت حالمه نظر عرفان ایقان ایله ناظر اولور ایسک
 بن درویشم و بنم درویشم کدن غیری ایشم یوقدر جمله حرکات
 و سکنا تم تمام درویشم کدر (ج) کرد رستم میدهند اهل مجاز *
 * دبستانم میدهم شان نرم بار (ش) اگر ارباب مجاز که اهل
 ظاهر بزه سخت و برک و بریرلر ایسه انلردن سخت معامله الوب نرم
 و یومشاق و پاک ایدوب کندیلره و بریم دکرمان حیواناتی سخت
 اوله رفی الوب یومشاق رفیق خاص ایدوب ینه صاحب ینه و بر
 اهل الله حضراتی دخی ارباب دنیا ک سخت کلاملری ینه و نیجه

مشکلهایی را اخذ ایدوب حل و کلامی را تأویل برله کنندیلرینه
 رد ایدر لر یعنی اهل مجاز بزه سخت سخن ایله خطاب ایدر لر ایهسه بز
 انلره نرم و یومشاق و لطیف جواب و یریز بزه شتم ایدر لر ایهسه
 بز انلره دعای خیر ایدر رزوخشونت اوزره معامله ایدر لر سه بز انلره
 لطافت ایله مقابله ایدر رز که درویش لک شعاری بودر (منقولدر که
 حضرت با یزیده بر شخص دائماً انفعال و یروب اغضاب ایتمک
 هوه سنده ایمش بر کون بر محله بر کلب یا تور کن حضرت شیخه سؤال
 ایدر که یا یازید بو کلمی افضلدر سمنی افضل سمن دیدکده حضرت
 شیخ بکایوروب جواب و بر لر که او غلم جناب پروردگارک مظهر
 عفو و عنایتی اولور سم بن افضل و اگر مظهر عفو و عنایتی
 اولماز ایسم بو کلب بندن افضل اولور یور لر (حضرت کرار)
 کرم الله وجهه و رضی الله عنه جناب لری بر کون بر بنده لر یعنی قرق
 الی دفعه اسمیله ندا یور لر غلام مر قوم اول طرفده پس دیوارده
 نداء ولی النعمی بی سامع اولدیغی حالدده حاضر ایکن الی دفعه دن
 صکره لبیک دیو جواب و حضور عالیترینه حاضر اولدقدده
 بو قدر کره ندا ایلدم مسموعک اولمادیغی دیو سؤال یور دقلرنده
 مسموع اولدی لکن سزه مورث غضب اولور دیو انجق سزی
 اغضاب ایچون اجابت ایتمدم دیدکده تبسم یوروب سنک بنی
 اغضاب حدک دکلدر دیو غلام مز بوری آزاد یور مشلر بز کان
 و درویشان کار و کرداری بو نهج اوزره اولدیغی مشهور و متواتر در
 ج) میکنم همواره کردخو رطواف * نیست یکدم زن طواف انحراف
 (ش) دائماً کندی اطراف طواف ایدرم یعنی کعبه بی طوافدن
 غیر کارم بو قدر و کندی حامله مقیدم بر آن راه راست طریق
 و طریق راستی استقامتدن ذره قدر انحراف ایتم و بر خطوه
 اگری یوله کتم (ج) هر چه نایابست آزان باشم نفور * افکنم

آن را ذکر و خویش دور (ش) هر نه که لایق و اعتباره شایسته
 دکلدر اندن نفرت وایا اوزره اولورم اول ناروا و منفور و نامناسب
 اولان شیلری اطرافندن دور ایده رم یعنی نامقبول اولان هر نه
 اولور ایسه اولسون انی اطرافندن دور ایده رم اطرافنه اوغرا تم
 فی الحقیقه دکرمان کیکی اطرافندن طشره اتار بو مقامه کلنجیم
 حضرت جامی بیت اول مشنوی بی شرح و تمام ایدوب بیت ثانی بی
 شرحه شروع برله بیوررل حضرت مشنوی شریف * کر نیستان
 نامر ابریده اند * از نفیرم مردوزن نالیده اند (شرح حضرت
 جامی حقایق موجودات که از حبلیت اندراج و اندماج در غیب
 هویت ذات مسمی اند بشوئات ذاتیه و حروف عالیات در آن مرتبه
 از حضرت ذات مقدسه را از یکدگر ممتاز نیست اصلا لاعلا ولا عینا
 و این مرتبه را غیب اول میگویند و در مرتبه ثانی که غیب ثانی
 و تعین ثانی است و حقایق دادر این مرتبه اعیان ثابته میخوانند
 اگر چه حقایق را امتیاز غیبی نیست اما امتیاز علی هست و چون
 درین مرتبه اعیان ثابته متکثره بالکسرة التسیبه باعتبار انتفاء
 وجود خارج از ایشان معدوم می باشد که حضرت مولوی از نیستان
 باعتبار عدمیت اصلی اعیان و کثرت نسبی ایشان این مرتبه خواسته
 باشد بامرتبه سابق بر آن و مرتبه ثابته مرتبه ارواحست و این را
 مرتبه ظهور حقایق گویند کونیه بسیط مجردست مرتبه نفس
 خود را و مرتبه خود را و مرتبه رابعه مرتبه عالم مثالست
 و مرتبه خامسه عالم اجسام و مرتبه سادسه جامعه است مرجع
 مراتب را و آن حقیقت انسان کاملست و پوشیده نمائند که هر چند
 حقایق از مرتبه اولی دورتر می افتد احکام مابه الامتیاز برا حکام
 مابه الاتحاد غالب تر می گردد و مراد بدوری و مهجوری که در امثال
 این مواضع واقع میشود غلبه ما احکام مابه الامتیازست بر مابه

الاتحاد والله اعلم (ش) جناب جامی روح الله روحه السامی بیت اول
 شرحنده بر مقدمه ترتیب بیوردقلری کی بیت ثانی حضرت مولوی
 مشنوی معنوی بنک شرحی دخی بر مقدمه به محتاج یعنی حضرات
 خمسہ فی بیلدیکه بوییتک معنای شریفنی تفهیم محال اولدیغی
 اجلدن علی وجه الاجمال تحقیقه شروع ایدوب بیوررلر که (حقایق
 موجودات غیب هویت ذات الهیہ ده مندرج اولدقلری حیثیتدن
 شئون ذاتیه وحروف عالمیات نسبه اولنور بومرتبه ده حقایق
 موجودات حضرت ذاتدن وبرلرندن ممتازدکلدر اصلا نه عینا
 ونه علما بومرتبه غیب اولوتعین اولدیرلر وحضرت ثانیه ومرتبه
 ثانیه یه غیب ثانی وتعین ثانی دیرلر بومرتبه ده حقایق موجوداته
 اعیان ثابته دیرلر بومرتبه ده حقایق موجودات عینا وبرلرندن
 ممتازدکلدر لکن علما وبرلرندن ممتازدکلر اعیان ثابته کثرت نسبت ایله
 متکثر اولوب وجود عینی وخارجی جهتندن معدوملدر بوقتدیرجه
 حقایق اشیا که بومقامده اعیان ثابته اطلاق اولندی (الاعیان
 ماسمت راجحه الوجود) عدمیت اصلی ایله وجود عینی وخارجی
 اولوب کثرت نسبت ایله متکثر اولوب بومرتبه مرتبه اولدن پیدا
 اولوب مرتبه اولدن جدالق اولوب بومرتبه ده عینا معدوم وعلما
 موجود اولدقلری اجلدن حضرت خداوندکار جنابلری
 نیستان ایله تعبیر بیوردقلری وارد در که بونده حقایق موجودات
 وبرلرندن ممتاز اولدقلری اجلدن جدالق اولمغله حکایت وشکایت
 بیوررلر (زیرا حضرت اول رتبه اولده عالم عمادرنه امتیاز
 ونه کثرت ونه حکایت ونه شکایت ونه قیل ونه قال وارد رتبه ثانیه که
 تعین ثانیدر بونده هر تقدیر عینا معدومیت واریسه علما موجودیت
 اولدیغی جهتندن بومرتبه دن حکایت وشکایت بیورملری
 وارد وبعبارت رتبه ثالث که رتبه ارواحدر بومرتبه یه ظهور

حقایق تعبیر اول نور حقایق بمرتبه ده علما و تعینا بسیط مجرد
اولدقلری حالد بر برلندن متمیز و هر بر حقیقت کندی نفسلرندن
و کندی امثاللرندن ممتاز و علما و عینا مجرد اوله رق موجود در لر
و مرتبه رابعه که حضرت الماندر بو عالم دخی روحانی و لطافتی
جهتیه عالم ارواحه مناسبتی اولوب مجرد و بسیط اولماق جهتیه
عالم اجسامه مناسبتی واردر عالم منام و عالم جن و مرایده محسوس
اولان عکوس بو عالم دندر و مرتبه خامس حضرت الخامس عالم
اجسامدر بو عالم عالم مر کبه نامددر عالم ناسوت و عالم عنصر و عالم
شهادت تعبیر اول نور بو عالم موالید ثلاثه و عناصر اربعه کیفه دن
عبارتدر عالم محدود و عالم جهاتدر مرتبه سادسه مرتبه جامعه
جمع مراتبدر بو مرتبه حقیقت انسان کاملدر بو مرتبه جمیع
برازخک جامعیدر اهل الله حضرتانک کلام سعادت لرنده اولان
اشارات اکثری بو رتبه یه اشارتدر و انسانه عالم کبری اطلاق
بو کامبیدر (ودخی مخفی یورلیه که هر نقدر حقایق اشیا مرتبه
اولادن که تعین اولدر دور و بعید دوشرسه احکام مابه الامتياز
نسبت مابه الاتحاد و زینه غالب اولوب حقیقت اصلیه سندن
دور و ایراغ اولور و بو مثالو محالدره هجران و فراق و دورلق
تعبیری انجق احکام مابه الاتحاد اوزره احکام مابه الامتيازک
غلبه سندن عبارتدر بو ماجرانک اجالا تفصیلی نشئه انسانیه ده
هر نقدر کثایف عنصریات ایله اشتغال تلذذ که بو کالذاید
جسمانیه نفس ایله تعبیر اول نور بو غالب اولورسه جناب محبوب
حقیقتدن دور و مهجور و هر نقدر که لذاید جسمانیه دن دور اولوب
روحانیت ایله تلذذ اولورسه اولرتبه محبوب حقیقی ایله مناسبت
حاصل اولور لکن لذائد روحانیه دن فانی اولدجه و اصل حق
اوله مزبو حقیقتک تفصیلی بالاده فنا رتبه لری تحقیق اولندیغی

محلده می برایدی ز را عبدایله رب بیننده یمش بیک حجب واردر
نصفی نورانی و نصفی ظلمانی دیمه نک معنای بودر خلاصه فنا اندر
فنا مرتبه سین بولمده و رتبه بشریتی کلیسا محو قیلدجه وصال
حق محال اندر محالدر فافهم (بیت) * توکز سرای طبیعت
نمیوی بیرون * بکابکوی طریقت کذرتوانی کرد * هیئات هیئات
و کشف کرامات و مقامات انوار ولایت یونلر جله حجب اولدیغی
صورنده هنوز هوای طبیعت درجه زنده اولان اطفال بازیمه
دوران نه وجهله دعوای کمال ایتک اولور حضرت مخدوم سامی
مولانا جامی جنابلری (بیت ثانی حضرت مشنوی شرحه
شر و عدن مقدم بمقدمه ایله حضرات خمسی بیان برله بیت
شریف حضرت مشنوی معنوی بی نظما شرحه آغاز بیوروب
بیوررل و الله سبحانه و تعالی اعلم بحقایق الحال * کز نیستان
نامرا ببریده اند * از نفیرم مرد وزن نالیده اند * آغاز شرح
شریف حضرت مشنوی معنوی (ج) * حبذا روزی که پیش
از روز شب * فارغ از اندوه و ازادز طلب * (ش) ای نه خوش و نه
دلکش اول بر کونکه بو کیمه کوندزدن مقدم اندوه غدن و درد و بلا
و محنت طلبدن فارغ یعنی نه کوزل ایدی اول وقتکه نه کون
و ارایدی نه کیمه و نه فرخنده دم و نه زمان خرم ایدیکه نه زمان
و ارایدی و نه دم و نه سن و ارایدی و نه بن نه مکان نه زمان نه همین
و نه همان نه این و نه آن فارغ البال و خوشحال غم و محن و اندوه ما
ومن و درد و محنت و بلای طلبدن فارغ و آزاده (ج) متحد بودیم
باشاه وجود * حکم غیریت بکلی محو بود * (ش) حضرت شاه
وجود جناب واجب الوجود و موجد کل موجود حضرت بلری ایله
بالاده تفصیل اولدیغی وجه اوزره تعین اول رتبه سنده انالله
معنای حقیقه سی اوزره حضرت الوهیده انحداد اوزره ایدک

وامتیاز غبریت حکمی تعینی کرک عینا و کرک علما کلیا محو
 و مضمحل ایدی (ج) * بود اعیان جهان بی چند چون *
 ز اعتبار علی و عینی مصون * (ش) اعیان ثابته جهان چند
 و چون سز ایدی عینی و علی اعتباردن مصون ایدی جهان
 که سوادری یعنی ماسوا الله در حقایق اشیا که اعیانی هنوز
 مرتبه اعیان ثابته به کلامش ایدی بالاده مسطور اولدیغی اوزره
 حقایق اشیا رتبه اعیانی کسب ایتماش ایدی علما و عینا
 کسب تعین قیلاش ایدی تعین اولده ایدی جهان و عالم که
 ماسوا الله در حقایق رتبه تعین ثابته ده مرتبه اعیان
 ثابته به واصل اولوب تعین علمیه ایله معین و ممتاز اولماش ایدی
 دیمک اولور (ج) * بی بلوح علمشان نقش ثبوت * فی زفیض خوان
 هستی خودده قوت * (ش) حقایق اشیا که نه صحیفه لوح علمیده
 نقش و ثبوت لری و ارایدی ونه وارلق سفرندن نصب یشلرایدی
 یعنی نه دفتر علمده مکتوب ونه سفره هستیده منظور و مرغوب ایدی
 یعنی علما و عینا معدوم ایدیلر بومرتبه نثر تفصیلی مرور ایلدیکی
 اوزره مرتبه اول که تعین اول و غیب اول ایله تعبیر و انور اوزرتبدی
 بیاندر (ج) * فی زحق ممتاز فی از یکد کر * غرقه در دریای وحدت
 سر بسر * (ش) بو حضرت حقایق نه حقندن ونه بر برلندن
 امتیاز لری و ارایدی بحر هویت موجودات و قلزم وحدت آلهیه ده
 سراسر غرق و مستغرق ایدیلر (ج) * نا کهان در جنبش آمد
 بحر جود * جله را در خود با خود را نمود * (ش) اکسزین دریای
 عنایت و احسان آلهی جوش و حرکته کلوب یعنی نا کهان قلزم
 کتر تخنی بار محبت ایله تموج و جوش خروش ایدوب جله حقایق
 اشیا بی کنند و ده کنند و دن کنند و به کوستردی یعنی حقایق
 اشیا بی که صور معلومات آلهیه که اعیان ثابته و ماهیات اشیا

اطلاق اولنور بومقامده حقایق علما موجود وعینا معدو ملردر
 بورتبه که حضرت ثانی در تعین ثانی وغیب ثانی تعبیر اولنور وبعضیلر
 بومقامه لوح اول وام الکتاب دخی تعبیر ایدرلر بالاده فی بلوح
 علمشان تعبیرندن دخی بومقامه اشارت واردر (ج) * امتیاز علمی
 آمد در میان * بی نشانی را نشانها شد عیان * (ش) چونکه بحر
 کنز مخفی با وجود آلهی ایلده تموج ایلدی حقایق اشیا علما موجود
 اولوب رتبه به کلدی بی نشان اولان عدم اضافیده نشانلر پیدا
 اولدی یعنی حقایق موجودات امتیاز علمی ایلده ممتاز اولوب
 هم حقندن هم بر برلندن علما ممتاز اولدقلری جهته کسندوده
 بی نشان ایکن نشانلر پیدا اولوب رتبه عین ثانی ده قالدیلر دیمک
 اولور (ج) * واجب و ممکن زهم ممتاز شد * رسم وآیین ودوی آغاز
 شد (ش) واجب و ممکن بر برلندن آیرلدیلر امتیاز علمی ایلده ممتاز
 اولدیلر ما سوا بومرتبه به دك یوق ایدی بومرتبه ده اصلیت
 اسمان جدا و ممتاز اولدی بومرتبه ده ایکیلک آیین وارکانی پیدا
 اولدی بومقام غیب ثانی و تعین ثانی در حقایق موجودات بومقامده
 صور علمیه آلهیه ایلده موجود و واجب نمکندن جدا و ایکیلک
 رسم وآیین هویدا اولوب حقایق اشیا معلومات آلهیه اولمغین
 وجود علمیه ایلده موجود و اعیان ثابته و ماهیات ایلده موسوم اولدیلر
 و بو تعین ثانی به هر گروه بر اسم ایلده تسمیه قلدیلر بالاده مسطور
 اولدیغی کبی لوح الواح و قلم اول و نور محمدیه و حقیقت محمدیه
 و عقل اول و عقل کل و انسان اعظم دخی اطلاق ایتمشلردر
 (ع) جمله نك مقصودی بر اما روایت مختلف (ج) بعد از ان يك
 موج دیگر زد محیط * سوی ساحل آمد ارواح بسبط * (ش)
 اندنصکره دریای جود هر موجود بر غیری موج دخی آوردی یعنی
 بحر زخارا یکن اوچنی دفعه بر موج دخی ایلدی ارواح بسبط ساحل

جانبه کلدی یعنی عالم غیبی بسبط اولدقلری حالده کنار وجوده
 ارواح چقدی علما و عینا موجود اولدیلهر بومقامه حضرت الارواح
 و عالم روح اطلاق اولنور که حضرت ثالثه درو عالم امر دخی تعبیر ایدر
 (قل الروح من امر ربی) بوکا اشارتدر (ج) موج دیگر زدی دید آمد
 از آن * برزخ جامع میان جسم و جان (ش) بحر وجود و دریای قدم
 برغیری موج دخی اوردی جسم جان یشنده برزخ جامع ظاهر اودی
 یعنی بر مانع و حائل پیدا اولدی بو برزخه عالم مثال اطلاق اولنور
 و اصطلاح حکماءه مثل افلاطونیه تعبیر اولنور بو عالم روحانیت
 و جسمانیت یشنده بر عالم ر لطافتی جهتیه عالم ارواحه مناسبتی
 اولوب بسبط اولوب مرکب اولقی جهتیه عالم اجسامه مناسبتی
 وارد ر عالم منام و مریاده ظاهر اولان عکوس و جن بو عالم دندر
 و انسان بعد الموت حشره ک بو عالم برزخده در سلطان المفسرین
 سید الناس حضرت ابن عباس بو عالمی اثبات ایدوب بیورر لر که
 عالم مثاله ایکی شهر وارد ر برینه جابلقا و برینه وجار سا دیر لر
 وینه نیجه شهر لر وارد ر بر اسم ایله موسوم لدر حالا اول شهر زده
 بر عباس وارد ر تفسیر قرآن ایله مشغولدر بو عالمده هر نه که موجود ایه
 بر مثلی اول عالمده کمال تفصیل اوزره موجود در و اول عالمده کلام
 و الوان و طعوم و لذایذ مشخصدر مثلا بر شخص که بو عالمده
 وارد ر اول عالمده انک مثلی و اهر تقدیر کلام تکلم ایدر و ایده جک ایه
 و اخلاق حیده و ذمیه دن هر تقدیر اخلاقی و حسنه و قبیحه دن
 تقدیر اعمالی و ارایسه ک: دنونک اطرافنده مشخص و مشهود در
 و بر درختکه بو عالمده موجوددر اول عالمده انک مثلی موجود در
 تقدیر برک و باری و ارایسه و تقدیر اوله جق ایه طعومیه معا
 اطرافنده موجود و مشخصدر و بر شخص بو عالمده وفات ایده جک
 ایکی آی مقدم اول عالمده وفات ایدر و جله اهالی بلده ماتم ایدر

حتی حضرت شیخ اول عالمی تماشا ایدرکن کریمه لری اول عالمده
 وفات ایتیش کوررلر اول عالم اها لیبسی کلوب کندویه
 تعزیت ایدرلر ایکی آی میورنده بو عالم شهادتده کریمه لری
 میرحومه اولور (ارباب سیاحتدن) هند میرحاشور نامنده
 برآدم ایله آستانه ده برمدت همصحبیت اولدق هندستان
 محققلرندن بوکونه نقل ایدر دیکه حضرت اسکندر ذوالقرنین
 برکون علماو حکما سنی جمع ایدوب بوکونه بسط کلام و عرض میرام
 ایلدیکه بو عالمک حالی انسان بهر حال بوکار بانسرایدن
 کوچک و بودار فنادن ارنحال ایتک امر ضروری اولوب
 دردمکه چاره و درمان یوقدر سیر و سفر و طی زمین ظلمات اولندی
 آب حیاتدن بر اثر بولنوب بودرد بی درمان می که چاره ایدمه دک
 چونکه موته چاره بولدم باری وقت وزمان مرک حلولندن مقدم
 معلوم اولسه ده اکا کوره حرکت و امر آخر تمه تدارک اوزره اولنسه
 دیدکده جله حکما واصحاب تجیم حضرت اسکندرده اراده راه
 نجوم قیلدقلرنده اسکندر حضرت تری بیوررلر که احکام نجوم ظنی
 افاده ایدر یقینی افاده ایتمز بو باید معلوم وقت رحلتی یقینا
 افاده ایدر بکاعین الیقین ربه لری حاصل برحالت تحصیلدر
 دیدکده حکما مراد حضرت اسکندری فهم ایدوب بومشکلک
 حلنه برقاج کون رخصت طلب ایدوب آخر جله نک اتفاق اراسیله
 سهلت الحصول بر فن تألیف ایدوب کندویه تعلیم ایتدیلر که
 اول علم سببیه مثل افلاطونیه که عالم مثالدن عبارتدر اکا دخول
 واول عالمده کندونک طبع تامه سی یعنی صورت مثالیه سنی کوروب
 نه حالده اولدیغنه اطلاع تامه حاصل قبله حضرت اسکندر
 دائما بونک ایله عمل و کندونک خیر و شرینی و حیات و مماتی
 یلور ایدی مارالذکر میرحاشور نقل ایدر که بوفن مشایخ

هند ستانك معلوملری پر كونده تحصیل اولور برفنددر وغایت
آساندر لیکن هر كس كسندو حالته اطلاع ممكن دكدر مكر بر شخصیت
حالی بلمك می ادا اولند قدیه بوفن تعلیم اولنوب كندی صورده ایله سنی
كوروب حالته اطلاع حاصل ایدر و بن فن مذكورك عالی یم دیوب
كسندو حالندن خبر و یردی بنم بواشناده اقبالم یا خوه ادا بزم وار یا خسته
اوله جغم دیرایدی بو خبر لر واقعه مطابق ظهور ایدردی نوجهله
عالم مثاله داخل اولور سك دیو سوال اولند قدیه بعض قرائت عزائم
وار آنك ایله داخل اولورم و صورت مثالیه می مشاهده ایدرم
وغایت عظیم الهیئت شرق و غربی احاطه ایتمش كور یاور
وكاه سرخ لباس وكاه سبز وكاه سفید و سیاه كور یاور وكاه
قائم و كاه قاعد او كاه آسایش نومده كور بزم و هر برینك الوان لباس
و كرك حالندن برا حكامی واردر بعینه واقع اولور دیو نقل ایدر ایدری
و حتی پر كون كلوب اغور آخرته و وصیته متعلق شیر سویلدی
و فقیره دیدیكه صورت مثالیه می ماتم لباس ایله موته منتهی
كوردم غالباً بواشناده آخرت سفری ایتمش كرك (ع) روم بكلیشن
جنت كه مرغ آن چنم * دیو حلالشوب كتمدی و فی الحقیقه
دیدیکي كبی دار بقایه ارتحال ایلدی علیه الرحمه بوقدر
مقالدن غرض عالم اجساد و عالم ارواح بیننده اولان برزخ عالم
مثالی تفهیمدر (ج) پیش آن کرزمره اهل حق است * نام آن
برزخ مثال مطلق است (س) ارباب حقیقت و اهل حق زنده
یعنی اهل الله کروهندن اولان ذواتك عنندنه بر برزخك اسمی
یعنی بوجسم و جان بیننده اولان عالم كه بالاده تفصیل اولمشدر
اول عالمك اسمی مثال مطلقدر اهل الله آساننده عالم مثال دیرلر
و حكما اصطلاحنده مثل افلاطونیه دیو تسمیه اولور (ج)
* موج دیگر باز در کار آمده * جسم و جان بیدار آمده * (س)

برغیری موج دخی ایشه کلدی یعنی پیدا و ظاهر اولدی بومر تبه ده
 جسم و جان ظاهر اولدی بومر تبه خامسه که عالم اجسامدر بونده
 جسم و جان ظاهر در بعضا جسم و جان ايله معا ظاهر اولور بعضا
 موت ايله فرق اولوب روح و جهادك فرقلى متبى اولور بومر تبه ده
 جسم و جان ظهورى پیدا و آشکاره اولدی (ج) جسم هم
 کشتست طور ابعده طور * تانبوعى آخرش افتاده دور (ش) جسم
 دخی طور ابعده طور اولدی تا که بر آخر نوع دور واقع اولدی
 بومر تبه خامسه که عالم جسمدر طور طور اولدی بو بیت بیت اولك
 بیاننده در عالم جسم که جان و جسم ظاهر اولدی جانك تبدلى و انواع
 اولسى يوق لیکن جسم طور طور اولدی بعده طبایع و عناصر
 اربعه و موالید ثلاثه و طبیعت خامسه اولدی آب خاک هوا آتش
 و افلاك و نبات معدن حیوان بو طورله کربوب آخر کار (ج)
 * نوع آخر آدمست و آدمى * کشته محروم از مقام محرمى *
 (ش) نوع آخر آدمدر و بو محرمك مقامنده دور اولدی یعنی
 بو تعینات و بو مقاماتك نتیجه سى مرتبه انسانیده نتیجه پذیر
 اولوب (ثم ردناه اسفل سافلين) بو مقامده حضرت ربو بیتدن
 دور وجدا اولدی خلق آدم علی صورته ای علی صفاته انسانده
 بو قدر کالاته استعداد تامه وار ایکن جهل سببيله محروم نامحرم
 قالدی اگر قوتده اولان کالاتى فعله کتور مرسته بوندن ابتر و بوندن
 اكفل برشئ اولماز خلاصه جهلی ازاله ایدوب رتبه کماله
 رسیده اولماز ایشه تمام خیال و کندو سوز یله رتبه کماله رسیده اولدم
 دیر ایشه مضل و دخی بر باد اولور کالك علایمى معلوم یعنی رتبه فنا
 و بقایه واصل اوله مدی ایشه حیف صد حیف با خصوص
 دعوائى کمال ایدر ایشه نیجه نیجه بیچاره نك دخی بادى ضلالتى
 او اور (بیت) * تو کز سرای طبیعت نمى روی بیرون *

* کجایکوی طریقت کذرتوانی کرد * فنانک اولی هوا و نفسدن
 آزاد اولمقدر بالاده تفصیل اولندیغی کی بو حالات کنندینه انصاف
 ایله نظر اولمغله ذوقنه وار یلور بو مرتبه انسانیت و کنندینک
 مظهریتنی بئک بونک کبیرر مثلاً بر شخص شهزاده اولسه
 موروث پدری اولان ملکی آخری ضبط ایش اولسه کندو
 شهزاده لکنی بیلسه یا خود مجرد بئک ایله بن شهزاده یم دیمکله
 خلقه مسخره اولمقدن غیری نه حاصل ایدر مادامکه اسباب شاهلی
 و خزینه و سپاهی تدارک ایدوب دشمن مخالفتی ایله محاربه ایده رک
 ملکی آخر تسلطندن خلاص برله ملک موروثنی ضبط ایتدیکجه
 نه کمسه انک انسانی ملوکدن اولدیغنه اعتماد ایدرونه ملکندن
 بهره مند اولور مرتبه انسانیت دخی بونک کبیرر (منقولدر که
 بر شهزاده بی پدری تأهل ایتدیرمک مراد ایدوب بر پادشاهک
 کریمه سنی اخذ و طور ملوکانه ایله هزار تکلف سور و سرور ایله
 ملوک اطرافنی دعوت و نیجه مدت ضیافتلر ایدوب آخر بر کیجه
 زفاف ایتدیروب و شهزاده کمال مرتبه عباس ایش با خصوص ایله
 زفاف کامرانی اولکیجه عیش و عشرتی حددن افزون ایدوب
 بو قدر رجال و دولت شهزاده بی حجه گاه عروسه ایصال ایدوب
 کندولری خانه لینه عودت ایلدکلرنده شهزاده فرط مستلکدن
 خانه عروسده آرام ایتوب طشیره چیقوب مستانه صحرائه
 دوشوب کرز ایکن مزارستان یهوده اوغرار مکر یهودیلر مزاری
 لحد ایش و اولکیجه مزاده بر پیره زن یهودی مر دا اولوب کتور مسلر
 آیین باطلاری اوزره لحده قیوب بر ایکی شمع دخی یقوب بقیلوب
 کتمشله شهزاده مستلک ایله لحد یهودی بی حمله گاه عروس ظنیه
 پیره زن یهودی بی دختر پادشاه قیاس ایدوب دراغوش ایدوب
 خوابه وارمش اول دین و دولتک آیین وارکانی وقت مسخرده جمله

رجال دولت و وزیرای ملک و ملت کلوب شهزاده بی آلوب حمامه
کتورمک عادت ایتمش جمله جمع اولوب کلورل شهزاده بی خاننه
عروسده بولوب پریشان حال و سرگردان اولوب اطراف و انکافی
جستجوی ایدوب آرا یکن ناکاه شهزاده بی مرده پیره زن یهودیه ایله
مرز استان یهود ده بولوب بیداراید رل شهزاده کتمد و یه کلوب
کورر که جمله ارکان دولت و وزرا و امر اکند و یه نظر ایدرلو کند
پیره زن بر یهودیه لاشه سنه صار یلوب یاتور نه رتبه شرمندگی
ملاحظه ایله ادراک اولور حالاندر انسان دخی بو عالم بشریت
مستملکی ایله شب عروس عمرند زن مرده یهود لاشه سندن جیفه
اولان دنیا یه صار یلور ایکن ناکاه اجل صباحی اولدقده ارواح
اولیا و انبیای عظام و آباء کندیونک حائنه ناظر اولدقلا ری
و کند و نک محبوبی اولان کیم اولدیغنی مشاهده ایلا کده
نه درجه ملده مضطرب اولوب نه حاله کیره جکفی اولوقته ادراک
ایدر (لمشده) در پرده صد جمله توازمت یخودی * در برکشیده
خواجه سرای برهنه را (ج) * در مراتب سر بسر کرده
عبور * پایه پایه زاصل خود افتاده دور * (ش) مارالذ کر اولان
مرتبند که یعنی شئون ذاتیه اعیان ثابته و عالم مثال و عالم ارواح
و عالم اجسام و عالم انسانیه جامعیه و ارتجعه بومراتی باشند باشه
یکوب رفته رفته اصلندن دور و بعید دوشدی هر قدر بومرات
و تعیناتی دور ایدر سه اولرته حجابی کثافت پیدا ایدوب بیکانه ایکی
و محروملی زیاد اولور اصله وصولده ارباب کمال ایکی طریق ایله
بو یوله کتملر و بو راهه عزم ایتملر بری جهریه که رجوع
قهقری ایله کد کلامی یوله کتملر و اصلارینه واصل اولملر
بری دخی طریق خفیه اصحابی در که بو نرهمان وجهه خاصیه

توجه ایله مقصودلرینه واصل اولمشلردر (الضرق الى الله بعدد
 انفس اخلاق) بولر ككشاده و هر بری موصل مطلوب
 و مراد اولوب مرادنه بوللی بولبله ككيدوب كعبه مقصودینه
 واصل اوله یوخسه سوز ایله اولماز (المشقة) حاجی اولور می عالم
 معناده حج ایدن * صوفی ولی سر ولایت خیال و خواب (ج) کرنگرد
 بازه سگین زین سفر * نیست ازوی هیچ کس مهجور تر (ش) اگر بو
 مسکین درد مند بیچاره انسان بو سفر دنکه مقصود اصلیدر مرور
 و رجعت ایتمز ایسه ناس اطرافنه میل ایدوب فریفته اولوب قالور سه
 طریق حقه عزمدن (انا لله وانا اليه راجعون) مغفومندن غافل
 اولور سه بوندن مهجور لر و فراقده قالمش و غائب و خاسر اولمش
 کبسه بوقدرز برا بو عالم کلمه کدن مقصود اصلی انجق حقه واصل
 اولیق و کلمات افسانیه بولیق ایدی بوندن محروم اولوب اصلنه
 رجعت ایده میوب قالور ایسه بوندن مهجور و مأیوس کیم اولور
 اصحاب حقیقت بویه تحقیق ایدرلر که روح انسانی بزم الست
 الهیه ده مست دیدار ایکن اصحاب علیینک رتبه عالیترین کوروب
 و مقام قربت لر ادرک برله بو مرتبه جلیله یه ارزومند اولوب
 لسان استعداد ایله نیازه اولدقده اگر سن بو کمال قرب تحصیل
 ارزومنده اولور ایسک بونک طریق سکا مر کب نفس و پروب
 عالم اسفله ازال اولوب اول عطلده تحصیل کمال ایله بو مقام قریبه
 واصل اولور سک دیو مخاطب اولدقده روح دخی راضی اولوب
 اول مقامدن جدالق و زهراب فراقی هنوز نوش ایتمش ایدی بو
 ساعر سم هلاهل و زهر قائل فراقی نوش ایلدکده برآه جانگاه و فریاد
 و فغان ایلدیکه جمیع ملک و ملک و عرس و کرمی ونه فک حالنه
 اخلشدیلر (ع) ای عاشق شوریده سکا زدر اولسون * بنه وعد
 وصاله وعود اولدقده آه و این عالم سوز خریندن فارغ اولمش

ایدی آخر رفته رفته بو عالم اسفله کلوب ذوق وصالی کلی فراموش
ایله بو خاکدان غمده او یله اغیار ایله الفت ایلدیکه بزم الست هیچ
خاطرینه کیم اولدی اگر بو حال ایله قالوب عازم آخرت اولور ایسه
اوزمان قو پار قیامت بر کره کندویه کلوب جدا اولدیغی بزمه
نه ایش و مبتلا اولدیغی نه درد ایش و نه بلایه گرفتار اولمش و محبوب
مطلوبدن نه وجهله جدا اولوب بر آتش فراقه دوشمش که
بر وجهله خلاص محال اولدیغی ییلدکده بر غمه دوشر که هیچ
بوندن بلالو باش جهانده اولماز (ج) فی که آغاز حکایت میکند *

* زین جداییها شکایت میکند (ش) حضرت جامی بو تمهیدات
و مقدماتدن بو مقامه کلنجه نایدن مراد انسان کامل و مردان
مکمل یا خود مجردنی یا خود علی طریق الاستعاره نفخه فی یا خود
مجرد قلندر بالاده تفصیل و تحقیق ایدوب و تعینات مراتب الهیه
عالم ارواح و عالم امثال و عالم اجسام و عالم انسانی بو آنه دک
بروجه کمال تفهیم و تعین ایدوب نایدن مراد وجدالقی نه محلدن
و شکایت نه یوزدن اولدیغی تمام شرح و ایضاح پیوردقدن صکره
مقصوده شروع ایدوب پیوررلر که نای حکایتیه آغاز ایدوب یعنی
باشلیوب بالاده مذکور اولان مراتب و مقاماتدن جدا قلردن شکایت
ایدر * (ج) کرنیستانی که هر دم وی عدم * رنگ وحدت داشت
بانور قدم (ش) ینه بالاده تفصیل اولندیغی اوزره نیستان که
تعین ثانی ایدی اول محله هر بر عدم نور قدم ایله رنگ وحدت
طوتمش ایدی یعنی تعین ثانیده هر بر عدم کرک علما و کرک عینا
بر برلندن و اصلارندن امتیازلری اولوب رنگ وحدت طو تدیعندن
نور قدم ایله تعین ثانیده جمله موجودات یکرنگ اتحاد ایدی (ج)
نابتیغ فرقم بریده اند * از فقیرم مر دوزن نالیده اند (ش) نای
دیر که یعنی انسان کاملدر اولد مکه تیغ فرقتله بنی نیستان اصلیه دنکه

تعیین نمایند در قطع ابتدای و اصل حقیقت در فراق ایله جدا ایده بیدن
 پرو بنم آه و اینندن مردوزن فریاد و فغانده درلر (ج) کبست
 مرد اسماء خلاق و دود * کان بود فاعل در اطوار وجود (ش)
 (ج) چبست زن اعیان جمله ممکنات * منفعل کشته زاسما
 و صفات (ش) بوییت شریفلرده بالاده مسطور اولان از نفیرم
 مردوزن نالیده اند بیورد قلمی شرح و ایضاحه شروع ایدوب
 مرد کیدر وزن کیدر بیان بیوردلر مرد دن مراد اسماء و صفات
 الهیه در یعنی مرد معامله تناسله فاعل و صاحب نطفه
 اولدیغی کی موجودات فاعل و مظاهر ممکنات که قبل الوجود
 عدم اضافی دیرلر که بالاده تفصیل اولندیغی اوزره انده اعیان ثابته
 ایله تعبیر اولنور یعنی وجود علمیه ایله موجود و وجود غیبیه ایله معدوم
 درلر بونلر منفعل اولده و وجوده مظهر اولده قابلیته زن کی
 اولمغله بونه زن ایله تعبیر و تفهیم اولندی حاصل مرد کیدر اسماء
 خلاق پرورد کاردر فاعل اولمغه زن ندر اعیاندر منفعل تصرف
 اولمده بومردن اسماء و اعیان مرتبه انسانیه ده که بونلردخی
 اصلارندن جدا دیرلر بزم نای و نفیر میزدن یعنی صدامزدن بوعالم
 انسانده فریاد و فغان ایدرلر دیمک اولور (ج) چون همه اسماء
 و اعیان بی قصور * دارد اندر رتبه انسان ظهور (ش) زیرا
 اسماء و اعیان جمله سی یقصور تماما و کمالا مرتبه انسانده ظاهر
 اولمیری ایله کرک مظاهر انسانده ظاهر اولان ظلیت اسماء و کرک
 اعیان ثابته که کرار او می اربالاده ذکر اولندی بونلر مرتبه انسانیه
 موجود و اصلارندن جدا اولد قلمی حیثیت ایله نای که واصلاندر
 انلرک فریادی ایله بومرد وزن تعبیر اولان ظلیت اسماء و اعیان
 ثابته فریاد و فغان ایدرلر (ج) جمله را در ضمن انسان ناله است
 * که چرا هر يك ز اصل خود جدا است (ش) بو جمله اسماء

واعیانك انسان ضمننده ناله وفر یادلری وارد زربا بنلر هر برلری
 مرتبه لری حسبیه کندی اصلارندن جدادرل (ج) شدکر بیان
 کیرشان حب الوطن * این بود سر نفیر می دوزن (ش) حب
 الوطن کربیانلری طوتمشدر وطن اصلیه فرافندن مرد وزن
 اسماء واعیان فر یادینک سرو حکمتی بودر (ن شرح) سؤال اگر کسی
 گوید که چون انسان مذکور بمقام وصول رسیده است حکایت
 دوری و شکایت مهجوری برای چیست جواب آنست که گویند
 تا آدمی نشاء دنیوی است حقیقت فنا ازوی متعذر است و بقیه
 از بقایای وجود با او همراه و مادامکه بقیه وجود با اوست وصول
 تمام ممکن نی یاخود گویند این حکایت پر شکایت نظر باحوال
 ماضیه است که پیش از وصول بروی گذشته یاخود گویند این
 از برای تنبیه غفلت و تشویق ارباب حاجت * (ش) بیورلر که
 اگر سؤال اولور سه بالاده مسطور اوصاف مذکور ایله موصوف
 اولان انسان کامل و واصلان مکمل که واصل اولدقدنصکره
 بو حکایت هجران و فرافندن شکایت نه معناسی وار هم واصل
 اوله هم هجراندن شکایت ایذه نه دیمکدر بو سؤاله جواب اولدر که
 مادامکه انسان بونشئه دهر یعنی دنیا تعبیر ایتدیگر عالم شهادت دهر
 هر تقدرار باب کمال اولسه ده بهر حال کوچد کجه وجودی وارد
 بقیه وجود اولد فیه وصال تام ممکن دیکدر محالدر بناء علیه
 هجراندن ارباب وصال شکایت ایدر (یاخود بروجهله دخی جواب
 ویریلور که انسان کامل واصل حق اولور لکن ماضیه یعنی
 وصالدن اول اولدیغنی بیان واولنکی چکدیکی بلا و هجرانی
 عیاندر (جواب آخر یاخود بو وجهله دخی جواب ممکندر که
 انسان کامل بو شکایتی و هجراندن حکایتی کنیدیلاچون
 اولمبوب ارباب غفلت تنبیه و اصحاب حجاب تشویق ایچون اولوب

بو مقوله محللرده نصیحتی الخاص ایچون کندولرین ارباب ابتلا
 منزله سنه تنزیل ایدوب ارباب کمالک نصحه اکثر طورلر بدر مثلاً
 ارباب دنیا به بز دنیا بادن کجه مدک کافر دنیا آدمی آلدادر (ع)
 * عجب مکاره در دنیا ییلورکن آلدانور انسان * یاخود محبوب
 پرستلکدن کجه مدک دیو نصحه آغازایتدکلری یاخود بوشرابدن
 عیش ونوش ذوقندن دخی کجه مدک دیومر ادلی بو طورلر ایله
 انلره نصیح و پند اولدییی مشهوردر بناء علیه حضرت پیر یاخود
 واصلان و کاملان ارباب غفلته و اصحاب ضلالتنه تنبیها بوشکایت
 و حکایت و هجرو فرقتی کندی ابتلاری اولمق اوزره بیان بیورمشر
 اوله دیو حضرت جامی بوییتی دخی جواب آخر بیان بیورلر
 و نثراونی بویله بیان وراسنده تکرارینه بو معنایی ایضاح بیورمق
 ایچون نظمادخی بیانه بووجهله آغازایدوب بیورلر (ج) * کر کسی
 کوید که کامل واصلست * واصلترا قرب جانان حاصلست *
 (ش) اگر بر کیمسه سؤال ایدر سه که ارباب کمال و اصحاب حال
 واصل حقدلر واصل اولان ذوات کرامه قرب حق حاصلدر
 (ج) * فرع ایشان متصل کشته باصل * جان ایشان بهر در
 کشته زوصل * (ش) بالاده کرار امرارا تفصیل اولدییی وجه
 اوزره ارباب کمالک فرع روح شریفلری اصل حقیقته واصلدر
 و روح سعادتلری محبوب حقیقی وصالندن نصیب و حصه وصل
 حاصل ایتمشر در (ج) بس زه هجوری حکایت بهر چیست در
 جدایهها شکایت بهر چیست (ش) چونکه ارباب کمالک فرعلری اصله
 ایروب و روح واصل شریفلری وصل محبوب حقیقی حاصل ایتمشر
 بو قدر هجران و فراقدن حکایت وجدالقدن و آیریلقدن شکایت
 نه ایچوندر و بو حکایت و شکایتک نه معناسی واردر (ج) خوش
 نباشد بردهان آب زلال * در عطش کردن بیان رنج و ملال (ش)

خوش دگر که آغزنده آب لطیف و خوشکوار وار ایکن
 ینه حرارت اضطرار بدن شکو و صوص و سزلق تلاشدن عرض و محنت
 و اشتکا ایتک ابو دکلدر یعنی واصل ایکن هجران بدن حکایت
 و شکایت عینی ایله آب زلال آغزنده ایکن حرارت بدن شکایت
 کیدر دیمک استرلر (ج) * خوش نباشد کنج قارون در بغل *
 * خویش دارد مفلسی کردن مثل * (ش) مثال آخر قارون
 خزینه سی قولتقدیه ایکن کند و بی فقر و افلاس ایله مثل ایتک
 خوش و روا دکلدر یعنی بر آدم قارون خزینه سنه مالک اولوب
 کند و بی فقر و ضرورتده بر در جلدده مشهور قیله که بین الناس
 ضرور اما مثال مقوله سی اوله (ج) * خوش نباشد امن یوسف
 بکف * زادالنیدن چو یعقوب از اسف * (ش) زلیخا وارد امان
 وصال ماه کنعان حضرت یوسف مصر حسن و آن الدیه ایکن
 یعقوب هجران دیده کی تأسف حسرت ایله نالامست و گریان
 اولمق خوش دکلدر (ج) * کویم ارا لیک وصل بر کمال * باشد
 اندر نشأ دینی محال * (ش) بالاده مار الذکر بوجه تفصیل و التمثیل
 ایراد اولنسان سؤاله بو وجهله رد جواب ایدوب بیوررلر که بلی بویله
 سو یلرم یعنی حکایت و شکایت ایلرم زیرا مادامکه روح جسمده
 بو نشئه ده ادنا تعلقی اوله کمال وصال امر محال اولمغه بنا برین شکو
 و شکایت و فراق و هجران ایدر ایسم روا و بجادر (ج) تابو دباقی
 بقایای وجود * کی شود صاف از کدر جام شهود * (ش) حتی
 بقایای وجوددن بر نبره نشئه سیرت انسانده قله جام شهودا آلهی
 مکدرات قیودات بشریه دن نیجه صاف اولور بهر حال آینه
 شهودا آلهی ژنک آورم غموم و مکدر اولماق امر محالدر (ج) * تابود
 پیوند جان و تن بجای * کی شود مقصود کل برقع کشای * (ش)

تاکیم روحک جسم ایلہ رابطہ سی برنده اولہ یعنی انسان بو نشئہ ده
 حیات مستعار ایلہ زنده اولہ مقصود کلی و محبوب حقیقی نیجه
 کشف قناع و برقع کشا اولہ یعنی مادامکه انسان بوخا کدان فانیده
 اولہ مشاهده جمال ذوالجلال باکمال نیجه ممکن اولور یعنی ممکن
 اولماز دیمکدر (ج) * تابود غالب غبار جسم و جان * کی توان دیدن
 رخ جانان عیان * (ش) تا که جسم و جان غباری مرآت حقیقت
 جامعہ انسانیہ ده غالب اولہ محبوب حقیقی نیجه عیان اولور
 خلاصہ کلام رؤیت دیدار بو نشئہ ده محال اندر محالدر بالاده
 کرارا و مرارا اعیان ثابته و ذات بخت انسان جسم و جان قیدنده
 مطلق حقیقت انسان اولدیغی تفصیل اولمشیدی بنا برین جسم
 و جانہ غبار غالب اولم نیجه رؤیت ممکن اولوردیو تعبیر پیورر (ج)
 * بی فناء کل و بی جذبه قوی * کی حریم وصل را محرم شوی *
 (ش) بو محال ایکی وجهله سؤال مقدره به جواب اولور بری بودر که
 کویا سائل سؤال ایدر که بو مشهود هیچ ممکن دکلیدر یا خود
 مار الذکر اولان بالاده مسطوررتبه فناء فی الله کسب ایدن ذوات
 کرامکه فی ایلہ تعبیر اولندیلر بونلرک مقامی بزه مبسر دکلیدر
 اول سؤاللرک جوابیدر که بو مشهود ذاتیه محال لکن شهود اسماء
 وصفاته که مجلای کونیه تعبیر اولنور اگر چه ممکن لکن بزم محال
 دیدیکمز وصال کلیدر و تجلی ذاتیه در اول ایشه بهر حال مادامکه
 بشر قید حیات ایلہ مقید در امکانه دکدر لکن تجلی صورتیه
 کونیه دخی مشاهده الابرار بین التجلی والاستار اولسه دخی برآن
 غیر منقسمه در اولدخی شرطی فناء کلی که بالاده مسطور
 و مشر و حدر فناء فی الله درجه سنده اولوب و جذب قوی دخی
 اولق ایلہ حاصل اولور فناء کلی و جذب قوی اولدیقه حرم و صاله
 نیجه محرم اولور سک یعنی اولماز سک (جذبۀ من جذبات الرحمن)

توازی عمل الثقلین) بوجذب قوی وفاء کلی اولد بجه حرم وصاله
محرم اولق بوجهله امکانده دکلدر بوتقدیرجه جذب قوی
وفای کلی حاصل ایدن ذوات کرامک شهودلری نه وجهله
اولد یغنی بیانه آغاز ایدوب پیوررلر (ج) این سعادت روی نمایدنا
بکس * جز بس از عمری وان هم یکنفس * (ش) بوسعادت ابدی
وبودوات سرمدی که فناء کلی وجذب قویدر برکیمسه یه یوز
کوسترمز مکر عمر طویلدنصکره یعنی عمرینی راه حقه افنا یتد بکه
بودولته نائل اولماز واولدخی برنفسدرمشاهده الابرار بین التجلی
والاستار دیدیکمردر (ج) * چون بس از عمری بتوروی آورد *
زودتراز برق خاطف بگذرد (ش) بالاده مذکور جذبیه رحانی عمر
طویلدنصکره سکا یوز کوستر ایه اولدخی بر برق خاطف
کبی تبریکر بالاده تفصیل اولد یغنی اوزره (ج) * تشنه را
کرزدر یا خطر * دردل آید بلکه بر لب قطره * (ش) مارالذکر
اولان حالت یعنی ظهور تجلای برقه نک عشاق اکهیدیه بادی
افزایش حرارت عشق و باعث سوز سازشکایت اولد یغنیسه ارسال
مثل طریقله پیوررلر که بو حالت عینله بوکامشاهد که بر تشنه نک
خاطرینه دریای آب زلال کسه بلکه حرارتله جکر سوزایکن آغزینه
برقطره آب کسه قطعده یعنی یت ثانی ایله معنی تمام اولور (ج)
خاطری اوکی شودزان خطر خوش * کی برداز جانیش آن قطره
عطش (ش) اول تشنه آب زلال الهیه نک برقطره ایله نیجه خاطری
خوش و نیجه اول تشنه زلال تجلا آنک جانندن اول قطره حرارتی
دفع ایدر یعنی برقطره ایله تشنه نک حرارتی مندفع اولورمی اولماز (ج)
بلکه چون آن قطره بر لب آیدش * تشنکی بر تشنکی افزایش (ش)
بلکه چونکه اول قطره تشنه نک لبی اوزره کله حرارت بر حرارت
جکر سوزلغی دخی زیاده اوله (ج) چون رسد از تشنکی جانیش

بلب * کر کند شور و شغب نبود عجب (ش) اول قطره نك دهان نه
 کله سیله کال حرارتدن جانی اغزینه کله ا کرشورش واضطراب
 وتب وتاب ایدر ایه عجب اول نماز یعنی تمام اضطراب نه محلدر بو محله
 کلنجه مقدا اولسان سؤالک جوابی در که سؤال بو حکایت
 وشکایت بالاده تفصیل اوزره کاملان و واصلاندن نوجهله
 اولور که شکایت اولور واصل اولدقد نصکره هجراندن نه کونا
 شکایت اولور دیو وارد اولان سؤالک جوابی در جواب دیگر
 بالاده مسطور سؤال که نایدن مراد کاملان مکمل اولدیغی
 صورتده بو حکایت وشکایتک معناسی ندر دیو اولان سؤاله مقدا
 جواب ویرلمش ایکن برآخر جوابه دخی شروع ایدوب بیوررلر که
 (ج) یاخود آن کویم که هست این ماجری * سر کذشت
 عاشقان در ماضی (ش) یاخود دیرمه که بو ماجری یعنی حکایت
 وشکایت بوندن اقدام عاشقان کذشتکاک حکایت وشکایتلر یدر
 (ج) خود چه زان خوشتر که عاشق پیش یار * ناله از غمهای
 هجران زار زار (ش) یعنی چون بوندن اعلی نه اوله که عاشق واصل
 حضور عین سرور حضرت محبوبده بلا فراق و غم و الم افتراقدن
 آه و انین کریمه وزاری ایدوب وقت هجرانده چکدیکی دردی
 یانه یانه حکایت وشکایت ایدوب سویلیه (ج) اوچو بلبل
 در فغان و در خروش * یار چون کل سوی او بنهاده کوش *
 (ش) * دور نو بهار گلستان وصالده عاشق بلبل کی بی آه
 و فغان وجوش و خروش و شوق و عشقده اوله حضرت محبوب
 دخی کل کی عاشقک آه و فغانه قولق طوته کال لرغت ایله
 عاشقک فریاد و فغان د کلیه بوندن شیرین و خوشتر نه اولور
 (ج) برکشد آه و فغان کای نازنین * هجر تو بامن چنان کرد
 چنین (ش) حضور محبوبده اول عاشق بوکونا آه و فغان

چکر که ای محبوب ناز پرور سنک درد و بلای هجران و فراق
 بکا شو بیله جور بویه جفا ایتدی دیو وقت فرقتده چکدیک
 محنت و بلایی تفصیل و بیان ایله آه و فغان ایدر ایدی (ج)
 * عمر هارنج و بلا برمن کاشت * خاطر مریش و دلم افکار داشت *
 (ش) نیجه عمر لر سنک هجران بکانه لایلدی یعنی بر مدت مدید
 و عهد بعید بر زمان طول و دراز سنک هجرانک بکا در لو در لو
 درد و بلایی حواله ایتدی و کلم پاره بکه پاره و خاطر مر
 هزار غم و الم افکار ایله طولدی (ج) هر زمان حالم دیگر کون بود از و
 * سینه پر غم دیده پر خون بود از و (ش) هر وقت و زمان حالم پریشان
 و دیگر کون ایدی اول هجرانندن سینه طولوغم و محنت و الم و دیده
 اشک چشم و خون سرشک ایله طولو فان ایدی اول مستک
 هجرانندن (ج) این مثال این حکایات دراز * پیش او کوید
 رجال خویش باز (ش) یعنی بالاده تفصیل اولندیغی نهج اوزره
 عاشق و اصل محبوبنک حضورنده بو طول و دراز حکایه لر که
 جمله کسندینک سرگذشتی و حال پریشاندر وقت هجرانده
 چکدیک درد و بلا افسانه سیدر کندی حالی اوله رق
 محبوبنک حضورنده فراقندن چکدیک بلا و ابتلا لرینی محبوبنه
 سوزان و کریان سویلر بوشکایت و حکایت اول قبیله دندر جواب
 دیگر بالاده مسطور سؤالک ایکنجی جوابیدر (ج) یا خود آن گویم که
 هست این گفت کوی * از برای غافل بی آب روی (ش) یا خود
 انی دیرم بو وجهله تقریر مقال ایدر مکه بو گفت کوی یعنی بو حکایت
 و شکایت ارباب نفس و هوا و غافل ماجرای عشق اکهی بی خیالینه
 یعنی جناب منعم حقیقی ازلی و معشوق باقی لم یزینک عشق
 و محبتندن غافل و جناب حقندن شرم و حجاب ایتیموب ماسوی
 الله که بر وجهله فریفته اولمق لایق و سزا دکل وفائی و مضمحل

اولدیغی ظاهر ایکن انک ایله مشغول اولوب جناب حقدن حیا
ایتمن کروه مکروه ایچوندربوقیل وقال دیمکدر (ج) میکنند
سیراب درآب اضطراب * ناکشدلب تشکازاسوی آب (ش)
حضرت محبوبه واصل اولدقد هجراندن حکایت وشکایت
غافل بی شرملره تنبیه وکروه معهودی ترغیب اولدیغنه مثال یعنی
آب زلاله قاتم شصا ووزنده طوروب صوسزلقدن عرض اضطراب
وحرارتدن تلاش ایتمه صوسز اولانلر کوروب صویه کلسون
ایچوندر تشنه اولاناری صوجانبنه چکمک ایچوندردیو واصلین
شکایتی بو صویه طویمش ینه حرارتدن شکایت ایدوب ارباب
حرارتی صوجانبنه سوق ایدن ذوات کرامه تمثیل ایدرلر (ج)
* خواهی این معنی شود برتو عیان * مالی لاعبدالقرآن بخوان *
(ش) اکرسن استرایسک که بو معنی سکا آشکار اوله یعنی
استرایسن که بواسطوب حکمت اوزره المحاض نصیح ایچون پاکان
کندولره آخرک حالی اسناد ابتدیکین بیله سن قرآن کریمدن
وما لاعبدالآیت کریمه سین اوقو یعنی حبیب نجار قصه سندن
حصه آل مفهوم آیت شریف اولدر که تحقیق بنم ایچونه واردر که
عبادت ایتمه یم شول ذات مقدسه که بنی خلق وایجاد ایلدی
آخر کار دخی مرجع اول ذات مقدس اوله کیم کتم عدمدن صحرای
وجوده کتوروب وینه آخر رجوع دخی کندی امرینه و حکمنددر
یعنی روز قیامتده رجعت کند و حکم وامرینه در خالق و مرجع
جمله موجودات اولان خالق پروردکاره بکانه اولدیکه عبادت
ایتموب بو بیله ذات مقدسه نیچون طاعت پرسش ایتمه یم البته
ایدرم آیت شریفک جزئی ذکرایدوب کلنی مراد ایدرلر (تفصیل
قصه حبیب نجار بودر که) سوره یس شریفده مذکور اولان
اعوذ بالله (واضرب لهم مثلاً اصحاب القرية) الی آخره

آیت کریمه سی تفسیرنده مفسرین عظام حضراتی بو وجهله بیان
 پیور لر که حضرت عیسی علی نبینا وعلیه الصلوٰۃ والسلام (یا خود
 ذات اقدس لری عالم بالا یه رفع اولندقدن صکره خلیفه لری شمعون
 الصفا حواریوندن یحیی و طومان نام ایکی ذاتی انطاکیه اها البسنی
 ایمانه دعوت ایچون ارسال ایلدی انطاکیه یه قریب وارد قلمزنده
 فناء شهرده بر پیر چوبانه راست کلور لر که رعنی غنم ایدر ایدی شوبان
 بو ذات لره کپلر سکن دیو سؤال ایلد کده انلر دخی نائب حضرت عیسی
 علیه السلام و رسول جناب حقز انطاکیه اها البسنی پوت پرستلک
 حالندن خلاص ایدوب جناب حضرت حقه دعوتیه مأمور ز
 دیو خبر و یرد کلرنده چوبان دخی یابو دعوای اثباته برهان و حجت کز
 وارمه یرد دید کده رسولان عیسی علیه السلام بلی دعوامزی اثباته
 اطباتک دواسندن عاجز اولد قلمز برص و جذام و اعما یه دوا و حتی
 علت مرک و موتیه دخی شفا برهان و حجت زدر دیو جواب پیور د قلمزنده
 پیر شوبان که نامی حبیب نجارد در صاحب یس دخی دیرلر بو کلام
 حیات انجام مسموعی اولد قدیه بنم حیاتندن اطباء مایوس اولمش همان
 کتمش اولمش دست اجل کر بیان المش براو غلم وارد راکر اکا دوا
 ایدر ایسه کز اولاشرف اسلام ایله مشرف اولان بن اولورم
 دیو یحیی و طومانی آلوب خانه سنه خسته او غلونک سر بالیننه
 کتوردی رسولان درگاه حضرت احدیتیه دعا پیور و رب در عقب
 خسته برء تام ایله شفا یاب اولد قدیه حبیب نجار بلا توقف شرف
 اسلام ایله مشرف اولوب انطاکیه ده بو قصه شهرتشعار اولد قدیه
 کروه کروه اصحاب ابتلا و علیل و اغمی کلوب رسولانک انفساس
 طیبه مبارک لری یله شفا یاب اولور لری مکر اول عصر ده انطاکیه ده
 انطیجیست روحی نامنده پوت پرست بر پادشاه وار ایدی بو ایکی
 رسولک قصه سی پادشاه مر قومک سمعنه واصل اولد قدیه بونلری

اخذ وحبس ایلدی حضرت شمعون چونکه انطاکیه ده ارسال
اولنان رسوللرک گرفتار قید وحبس اولدقلری سامعه زد حقیقت
شنا سلی اولد قده تدبیر تخصیص رسولان ضمننده انطاکیه یه
کلوب پادشاه مر قومک رجال دولتاریله هم صحبت و اظهار معارف
طبابت ایده زک نیجه مریضه تدبیر و دوا و نیجه علل و بی درمانه
انفاس طیبه سی موجب شفا اولدیغی ازوقته معلوم پادشاهی
اولوب کمال عقل و فراسته بناء بر درجه مقبول و معتبر پادشاهی
اولدیکه حضرت شمعونک رأی و تدبیری اولد بجه امور مملکت ته
دائر بر ماده تنظیم اولنماز ایدی برکون حضرت شمعون پادشاهدن
سؤال ایلدیکه بوندن اقدم ایکی شخص کلوب دعوی رسالت ایله
بو معبود اتخاذا اولنان پوتلردن غیری بر آله دعوا ایدرلر ایش وحبس
اولنشلر مجلسه احضار اولنوب اسن نطاق اولنسه نه مقوله شخص صدرلر
ونه دعوا ایدرلر تحقیق و تدقیق اولنقی لازمدر دیو عرض مرام ایلد کده
پادشاه دخی مسئولنه مساعده برله رسولانی حضوره احضارینه
فرمان ایدوب احضار ایلدیلر رسوللر کلوب حضرت شمعونی مجلس
پادشاهیید کور دکلرنده جمعیت خاطر ایله ذرو نلری اسایش
بولوب قرار ایتد کلرنده حضرت شمعون سؤال ایلدیکه سزک
دعوی ایلدیککر تگری پوتلردن غیری بر آله میدرید کده رسولان
نعم بزم پرسنش ایلدیکمز آله رب العالمین و خالق آسمان و زمین
حضرتلریدر دیو جواب و یرد کلرنده شمعون حضرتلری دخی
پور دیلد که بود دعوا یه حجت و برهانکز وار میدر رسولان دخی جواب
و یردیلر که نعم بزم پرورد کاریمز کل شبهه قادر مطلقدر و بزم معجزاتمز
مادر زاد اعمامی بصیرایتمکدر و اطباءک تدبیر و دوا سننده عاجز و قاصر
اولدقلری علت جذام و علت برص و علل سائر بی درگاه الوهیتدن
نیاز ایلله دفع ایتمکدر دید کلرنده شمعون حضرتلری پادشاهه

عرض ایلدیکه امر بیورک و برامی کتورسونلر پادشاه امر
ایدوب در عقب برامی احضار ایلدیلر رسولان اعیایه دعا
ایلدکلرنده اعی در حال بصیر اولوب عالمی تماشا ایلدی پادشاه
مشاهده ایلدکده شمعون حضرتلری خفیه پادشاهه دیدیکه
امر ایدیکز برامی دخی کتورسونلر بزدخی اله اتخاذ ایلدکلر بمن
بنلر بمن واصناملر بمزدن دعا و نیاز ایده لم انلر دخی دعایری قبول
ایدوب اعیای بصیر ایتسونلر دیدکده پادشاه دخی شمعون
حضرتلرینک کوشنه دیدیکه سن بیلور سنکه بزم معبود اتخاذ
ایلدیکمن اصنام و بتلر بمن کورمز لر و ایشمز لر و اللرندن برشی کلز
همان بر جاد سنک پاره در دیدکده شمعون حضرتلری سکوت
بیوروب رسولان طرفنه توجه ایلد دخی برهاندن نبه قادرسه کن
دیوسؤال بیوردکلرنده رسولان جوابه آغاز ایدوب بزم قادر مطلق
اولان پروردکار بمن امواتی دخی احیایه قادر در هر نه کونه میت
واور ایسه اولسون درگاه الهیه سندن رجا و نیاز ایلدیکمن ده
رجا و دعایری قبول ایلد احیایورر دیدکلرنده مکر پادشاه
مرفومک بدی کون پروایتده قرق کون مقدم بر کریمه سی وفات
ایتمش ایتمش انک احیاسنی افاده نیاز ایلدکده در عقب جمله سی
مزاری اوزره واروب رسولان میت مذکوره انک احیاسنه دعا
ایلدکلرنده جناب محیی عالم جلت قدرته حضرتلری دعا لر نبه اجابت
بیوروب دختر شاه حیات ایلد احیای اولوب بومعجزات شهودلری
اولد فده شمعون حضرتلری پادشاهه خطاب ایدوب دیدیکه
معبودیتہ الحق والیق بویله قادر مطلق واریکن کندی الیمز ایلد
یایدیکمن سنک پاره جاد بتلره واصناملره پرستش و طاعت ایتمک
نه معناسی وار بزدخی بواله العالمین اولان جناب الله جل و علا
عبودیت ایدوب درگاه احدیتنه عبادت ایده لم دیدی پادشاه

اکثر رجال دولت و عوام ملک و ملتبه مظهر هدايت الهی اولوب
 شرف اسلام ايله مشرف اولديلر برکروه مکروه حقنده توفيق
 حضرت حق تخلف ايدوب کفرلنده اصرار و عناد و رسولاني
 هلاکه قصد و طائعه مؤمنين ايله مفاصله به آغاز ايتميريله جنک
 وجداله شروع ايلد کاري ني مقدمه شرف ايمان ايله مشرف
 اولان حبيب نجارک مسموعی اولدقده فانی شهر دن انطاکیه به
 شتاب و محله ايله کلوب قومنه خطاب ايدر که ای قوم بکانه اولدی
 بی کنم عدمدن سحرای وجوده کتورن خالق پروردکارم وجهه
 موجوداتک خالق و مرجی اولان جنات رب العالمين حضرت نرینه
 نیچون عبادت و طاعت ایتمه یم بهر حال معبود حقیقی اولان
 حضرت رب العالمينه عبادت ایدرم و شریک و نظیر دن تزییه
 ایدرم دیو قومی اسکات و سمع هدايته سوق ایلدی بو آیت
 کریمه نك بومقامه وجه ارتباطی اولد رکه اگر استرایسک بومعنی
 سکا عیان اوله یعنی بالاده مسطور سؤال که ارباب کمال حضرتای
 واصل حق اولش ایکن ینه فراق و هجران دن حکایت و شکایت
 ایتنک نه معناسی وارد بو وارد اولان سؤاله بر قاج و جهله جواب
 ویریلوب و آب روانه واصل و کندویه سیر ایلد حاصل اولش
 ایکن ینه تشنه لکدن شکواتش نکانی ترغیب امثالی یعنی هم واصل
 و هم هجران دن شکایت نه ادا در دیو سؤال اونور ایسه بومشکک
 حلی و امحاض نصیح ایچون کند و بی ارباب ابتلا زمره سنه
 ادخال ایتنک حبيب نجار قصه سنده اولدیغی کی کندولری ايمان
 یقین ايله مؤمن ایکن کفره ینه بن معبود پروردکار خالقنه نیچون
 عبادت ایتمه یم بیور دقلرینی دلیل بیور لر (ج) بنده مستغرق
 اندر بندگی * می کند ظاهر زخود شرمنده کی (ش) دریای
 طاعت و عبادتده غرق و مستغرق اولان قول و دائما کندی

عبودیتندن شمرنده اولوب حجاب ایدر که حق ربو یتنی ادراک
بر له کما هو حقہ جناب حضرت پروردگارہ عبادت مخلوق
ایچون امر محال اولوب ما عبدناک حق عبادتک ائرده وارد پیورلدیغی
صورته نوجهله ادا ی حق عبادت ممکن اولور بو تقدیرجه هر تقدیر
قرب حق تحصیل ایتسه اول رتبه خوف و خشیت و عجز و حجابی زیاده
اولور (منقولدر که اصحاب کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین
حضر اتنک وقت صلوة دخولنده رنگ رولری متغیر اولوب پریشان
الحال اولور لر جناب حقہ عبودیت ازمانی حلول ایلدی ایا امر
آلهی بی نوجهله رضای خدایه مطابق ادا و اکمال ایده یلورزدیو
عظیم تلاش واضطراب پیورر لر ایش (بودخی مشهور در که
شیر خدا حضرت علی المرتضی کرم الله وجهه جناب لرینک مبارک
وجود شیر بفرینه بر غزاده برقاج تیر جانکاه اصابت ایدوب استخوان
سعادت لرینه بر وجهله تأثیر ایتشکه وجعندن چیقار مق غایتله
متعسر اولد قده اثنای صلوتده اخراج ایدک زیرا صلوة وقت
استغراقدر بخودلق هنکامنده اخراجی آسان اولور دیو امر
پیور دقلرینه بناء امتثال اصلا تده متوجه قبله حقیقت اولد قلی
حالده جراح لر تیر لر ی اخراج ایدوب جریمه مبارک لرندن فوران
ایدن خون روان مصلا ی کلزار بهشت ایلد کد نص کره صلاتدن
فارغ اولوب نهر خیر بهشت کی سیلان ایدن خون کلکون حکمتدن
سؤال پیور دقلرنده تیر لک اخراجندن جریان ایدن دم مشکین
دمدر دیو جواب ویر دکلرنده قسم یاد پیوروب ذره قدر آگاه اولدم
وسهام مذکورک چقد یغنی قطعاً دو یمدم پیورر بو قدر خشوع
و خضوع و حضور استغراق در کار ایکن ینه جناب عالی جناب لرندن
منقولدر که فی العمر مراد و دلخواهم اوزره ایکی رکعت نماز ادا ایده مدم
پیور مشلر بو تقدیرجه بنده مستغرق ایلدیکی طاعت و عبادتدن بهر

حال دائماً سرفند و محبوب اولور بیورر (ج) کی چرا از بندگی
سر میکشم * رخت ازین منزل فراتر میکشم (ش) زیرا قول لغدن
باش چکرم اثواب و ائصال طاعات و عباداتی بومنزل عبودیتدن
یوفاری چکرم یعنی نیچون واجب الوجود حضرت تهرینه قوللق
و عبادات انجم (ج) میکشد تعریض آن مستکبران * که پریشان
بندگی آمد کران (ش) اول عبادت الهیه دن باش چکن ارباب
کبر و عناده تعریض ایدر اول گروه که عبودیت اکهی کند و له
آغر کلور عبادت نرندن روکردان اولان طائفه یه تعریضدر مآلی
لاعبدیتی شرح صورتند در (ج) * تازراه بندگی اکه شوند *
* بگذرانند از بی رهی واره شوند (ش) مستکبران بوتریض اکه
منیدر که حتی قوللق یوانندن آگاه اولوب جناب حضرت
حقه عبودیت هوس اید و یواسزلقدن کچوب طریق حق
وصراط مستقیمه اوله لراه حقه کیده ل (ج) همچنین واصل
نشسته پیش یار * میکند از هجر نانشهای زار (ش) اولکه
حضرت محبوب حضورنده اوتورر و درد بلای هجرانندن
شکوا و شکایت ایله زار و گریان ناله و فریاد ایدر (ج) تا شود
محبوب و محروم از وصال * واقف از هجران پر رنج و ملال *
(ش) وصال یاردن محروم و محبوب اولانر بلای درد و هجرانندن
آگاه اولوب انلر دخی وصال یار ایچون اه و این ایدر رک طالب
وصال یار اولورر (ج) روی برناید زدل تا احتجاب * زور بشتاید
سوی حسن المأب (ش) ماراند کر محبوب و محروم حجب
کیفیه دوراندن ازدل و جان یوز چو یروب در حال مقصد
اسلی اولان معقد صدق حسن المأب به شتاب و عجله ایله عازم
اوله لری یعنی حجب ماسوی و حب دنیا تنق حجاب مطلوب عالم آرا
اولوب سکرده رک جانب مطلوب به شتاب ایله دیمکدر

* خاتمه *

* خیز جامی بال همت باز کن * سوی ویرا اصلیت پرواز کن *
 (ش) حضرت جامی علیه رحمة الباری التفات طریقه
 کنند و نفس نفیس لرینه خطاب ایدوب بیوررل که ای جامی
 قالدق همت قنادینی آج مبدأ اصلی اولان جانب جناب حضرت
 پروردکاره اوج یعنی بالاده هزار کره تفصیل مرور ایتدیکی وجه
 اوزره وطن اصلی اولان مبدأ فیاض جانبته متوجه اول (ج)
 * طوطی شیرین مقالی نایبند * باشی اندر حبس زندان پای بند *
 (ش) طوطی شیرین مقال و مرغ قدسی بال خوشکوی فصاحت
 مألوسین یا نیجه بر بوزندان محبس نفس دنی و دنیای دونه
 محبوس اسیر قید بند بلا اوله سک قطع لایق بشریه و تحصیل
 مراتب معنویه ایده رک عالم علوی ینه نیچون عروج ایترسک
 (ج) بود عمری باکروه طوطیان * شکرستان های قدس
 آشیان (ش) بر مدت مدید و عهد بعید کروه طوطیان روحانیان
 ایله عالم قدس شکرستانی سکا آشیان و آرامگاه اولمش ایدی
 یعنی بر زمان یاران روحانیان ایله فضای عالم قدس سکا وطن
 اولمش ایدی مرادی روح لطیف انسان عالم سفلی و جسم
 کثیفه کلردن مقدم خلقت ارواحدن برو جایگاه و آشیانی
 عالم بالا و انیس و جلپسی ارواح قدسیان اولدیغنی و صکره
 روحک مبدأ اصلی و وطن قدیمی جانبته رجعت ایده چکن
 بیان و افاده در (ج) باشکر خایان اوهم بوده * شکر افشان
 و شکر خا بوده (ش) شکر خای و شکر گفتار شیرین کویان یاران
 باصفایار باب حقیقت و وفا ایله دمسازوهم آواز ایکن
 و عذوبت لسان فصاحت بیان ایله شیرین سخن ایدوب
 اخوان صفایه حلاوت بخش شهد سخن ایدر و شکر خیز

و شیرین کلام سویلار ایدک (ج) منزل اصلی فراموش شدست *
 * کربت غربت هم آغوش شدست (ش) سکا نه اولدیکه
 منزل اصلی و وطن ازلکی فراموش وفدا و دار و دیار کی خاطر دن
 کلی اخراج ایدوب یار و یاران کی کلیا ترک ایلد کده غوم و هموم
 غربت و محن و مشقت فرقت سکا هم آغوش اولمش در هم محنت
 رنج بلای فرقت و غربت ایله انس و الفت ایتش سین (ج) دل زیاران
 کهن بیریده * دامن ازا هل و فادر چیده * (ش) یاران قدیم دن
 قطع علاقه رابطه قلبیه قیلبش سین و اهل و فوار باب صفادن
 دامن الفت و انسیتی چکوب فراغ انقطاع ایتش سین (ج) وقت
 شد که دوستان یاد اوی * رخت سوی منزل اصلی پری * (ش)
 وقت اول و قدر که دوستان ازل یی یاد ایدوب و احوال و احوال و احوال
 اصلیه اولان عالم بقایه چکرک شهرستان حقیقت جانبته عازم
 اوله سک احوال و احوالک نقلی مجرد علاقه دنیویه و روابط
 بشریه دن تدریجی کسیلوب و اولمکدر و کارو بار اخیرویه ایله
 اشتغال ایتمکدرینه مالک ايسک کرک مال و وجود جله حق یولنه
 صرف ایدوب کند کدن اول عالم بقایه ارسال ایده سک بوخسه
 رشته آمالی یوما فیوما مزداد ایتک اسباب عزیمته مانعدر (ج) پای
 قصد از شد آمدنی کنی * قصه پیغام و نام ضی کنی (ش) قصد طلب پانی
 تلاش واضطراب ایا و ذهبا بدن قطع ایدوب پیغام و ناهه قصدینی طی
 ایده سک یعنی محبوب ایله گفت و شنیدی زبان خاوه و لسان نامه ایله
 اولقی داعیه سندن یکجه سک (ج) چاکنی در کبته نابود خویش *
 روتیمی در قبله مقصود خویش * (ش) کنیدی یوقلق خانه کی
 منزل اتخاذ ایدوب یعنی موطن اصلیه عدم مدرینه اول طرفه
 متوجه و عازم اولقی مقرر در رتبه فنا قرار کاهک اوله جغنی تأمل
 و تفکر ایله بعد الفنا قبله مقصودک اولان بقا بالله جانبته متوجه اول

(ج) * یاری از جان یکدل و یکروشوی * بلکه خود را محوسازی
 اوشوی ❀ (ش) جاندن محبوب حقیقی ایله رتبه بقا باللهده یکنه لکه
 واصل اولوب اتحاد کل بلکه کند یکی فنا اندر فنا رتبه سنه
 ایصال ایله وحدت حقیقی و توحید ذاتی بولور سک (ج) * در بقای
 اوشوی فانی تمام * باقی جاوید کردی والسلام ❀ (ش) بقا باللهده
 تمام فانی اولوب توحید بقاده باقی و جاوید ابدی اوله سک والسلام
 یعنی کندکی بو کون فانیده کلیافتنه ایله که بقای ابدی و دولت
 سرمدی بوله سک

خامه نشئت که نوا ساز در	نای نوا سنج ایله دمساز در
پیر و پیران اولوب دمدم	عشق و محبتدن اوردم بودم
کاهیجه افسان حکایت ایدر	کاهیجه شکو و شکایت ایدر
خامه دیمه کیم فی آتش نفس	بلبل معنایه بو چو بین قفس
نفخه تکریم دل آکه در اول	صور قیامتکه هر که در اول
ناخن زیرویم چنک و جنان	چوپک سطور سنطور بیان
نشئه اولدن اورر گاه دم	گاه تعین ده ده عین قدم
گاه رموز آورار و اح اولور	شوق ده عالم اشباح اولور
گاه حقایق ایله گفتار ایدر	گاه شرایع ایله رفتار ایدر
هر نه که وار جان و جهانده همین	ظل ظلیل اولدیغین ایلیقین
نایدن ای جامه جنابک مراد	بنده به بو بابده بو اجتهاد
ناثم اول سنکه ای عالی جناب	شان شریفک نه کرم الخطاب
کاشف اسرار حقایق سوزک	مظهر معنای لندراوزک
سندن امیدم بنم ای عیسی دم	نشانی یاد ایتدیره سن دمدم
در که یارانه واریت زویمال	ایله بو وجهله همین عرضحال

حضرت زندانه نیازم همین عرض ایده سین سوزله سازم همین
 بحر قصورم ایده سک اعتراف کر چه سخن ایله اورر نیچه لاف
 بخشی یلور حدینی مجنون دکل ابلی عرفانه بو مجنون دکل
 عاجز و در مانده و بیچاره در جرمی اقرار ایدر آواره در
 رتبه نقصانده بولمش کمال مه کی کچوردی نیچه ماه و سال
 نه سوزینی نه اوزنی اکادی بلدی کین بلدی نه سو بلدی
 حضرت یعقوب ایله همنفس نیچه اولور خیره نش خرم کس
 حضرت پیران سخن اکلمه سر حقایق سوزلرینی سو یلیه
 حدی دکل اولدیغن خوش یلور خلق کریمانه به مغرور اولور
 مقصدی بو کفت شنید ایله بس خیر ایله یاد اولمه همان مملتس
 فاتحه اطفیله دهن اولماز سه باز رحمت ایله یادینی ایلر نیاز
 کیم ایده بو بنده بی خیر ایله یاد
 هر دو جهان کامی ایله اوله شاد

حدوثنا و ستایش لایعد و لایخصی بارگاه خدای متعاله البقی و احرار در که
 بریده دایت و بدرقه عنایتیله سرافراز فرسان میدان عرفان * و سابق
 ریکان اشعار و بلاغت کویان * صبت و شهرت کبر بین الاعیان و الاعالی
 بمولی عبدالرحمن جامی قدمی سره السامی حضرت تلیزینک تألیف معارف
 لطیفه لری اولان اشبود و بیت شرحی * پیر سخن استاد کهن * محنت
 کش مهر و محبت * فاضل ماهر خواجه نشئت * مر حومک ترجمه
 و تحقیقه همت بیورد قلری ترجمه فصاحت علامه لیک طبع و تمثیلی
 دار الطباعه العامره ده السلطان ابن السلطان السلطان (عبد المجید
 خان) احاطت حمی دولته حایه الرحمن حضرت تلیزینک عصر اما لرنده
 طامع الطاف ربه الحمید محمد سعیدک معرفتیه لیک ایکوز الشمس اوج
 سنه سی محرم الحرامی او اسطنده
 ختام پذیر اولمشدر

Jami

Tercume-'i do beyt-i
Monla Cami

PK
6490
S4T8
1847